

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XLIX Nr. 11810 Prima ediție Duminică 10 august 1980 6 PAGINI — 30 BANI

ZIUA MINERULUI MAI MULT CĂRBUNE, MAI MULTE MINEREURI

pentru dezvoltarea bazei energetice și de materii prime a țării

Astăzi este „Ziua minerului”, zi în care înțelegem și omagiază glorioasele tradiții de luptă revoluționară ale minerilor, clasistele muncii deosebite, tenace și plină de dăruire a acestor detașamente de frunte ale clasei noastre muncitoare, consacrată edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate, progresului și înfloririi necontenite a patriei.

De ziua lor, minerii raportează că, în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut, în saptă luni din acest an au extras cu 2,4 milioane tone mai mult cărbune, importante cantități de pirită, zinc-metă, argilă refractară, precum și alte substanțe minerale utile. Și în acest an a continuat în ritm intens procesul de mecanizare, de introducere a tehnicii moderne, de deschidere a unor noi mine și de dezvoltare a exploațiilor miniere existente. Bunăoară, ponderea producției de cărbune extrasă din subteran cu complexe cu susținere mecanizată se ridică în prezent la 56,4 la sută.

Înaltă prețuire de care se bucură minerii în societatea noastră socialistă este ilustrată de preocuparea statornică a conducerii partidului pentru ridicarea continuă a nivelului lor de trai. Este cunoscut că, de la 1 august 1979, în industria minieră s-a trecut la a doua etapă de dezvoltare, care înlocuiește pe cea de dezvoltare preliminară, prevăzută pentru actualul cincinal. Minerii din primul loc în sistemul retribuțiilor în țara noastră, pe ansamblul cincinului retribuțiilor lor sporind cu 38,2 la sută, depășind creșterea medie pe economie. Concomitent cu numărul mare de aparatare puse în acest an la dispoziția familiilor de mineri din toate zonele țării au fost construite cămine totalizând 2.084 locuri, în

principal în bazinul Oltenei, în Valca Jiului, în zona Baia Mare.

În această zi minerii privesc cu încredere spre viitor, spre sarcinile mari și complexe pe care le au de îndeplinit în acest an și în cincinul care vine. În spiritul exigențelor formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Constituția de lucru de la C.C. al P.C.R. din 29-30 mai a.c., minerii simt chemați să-și concentreze și mai puternic eforturile pentru creșterea sustinută a producției de cărbune destinată caserilor și centralelor termoelectrice, de minerii ferose și neferose, acționând hotărât pentru buna organizare a producției și a muncii, pentru folosirea cu înalt randament a mijloacelor tehnice de care dispun, pentru darea în exploatare a noilor capacități de producție miniere, pentru creșterea eficienței economice.

Oameni care scot lumina din adâncuri

Pentru cei ce n-au mai fost de câțiva ani în Valea Jiului, înflorirea și înnoirea minerilor din cel mai mare bazin carbonifer al țării este surprinzătoare și plină de surprize. Acceleratul de noaptea, care pleacă din București la cincisprezece minute după miezul nopții, ajunge la Petroșani la ora cinci și jumătate dimineața, când orașul se trezește pentru o nouă zi de muncă. Înainte de a opri în gara care poartă pe fațada ei o placă de marmură amintind despre deschiderea primei căi ferate din Valea Jiului acum 110 ani, trenul străbate panorama unei urbe aspirând către vâlcăle, cu zeci de blocuri de cinci și unsprezece niveluri, dispuse simetric pe un teren cindva vitran unde se făceau exerciții de planorism — de unde și numele noului cartier, „Aerport” — care dă Petroșanilor un justificat avânt spre înalțimi amintind că vastul municipiu din Valea Jiului își are rădăcinile adine în pământ. În lumea „biterană a acestor foste „ai a plingerii” devenită în anul socialismului vale a condiției umane și a omnienei comuniste.

Căci Valea Jiului formează acum o complexă municipalitate, un oraș întins pe zeci de kilometri, o urbe continuă care, în afara de Petroșani, mai cuprinde alte patru orașe — Lupeni, Vulcan, Petrița și Urziceni, plus două comune, Bănița și Aninoasa, alcătuită laolaltă o amplă comunitate citadină, cu peste 160.000 de locuitori, puternică cetate industrială crescută pe vatra de cărbune, de sub Jiul, loc doborând de energii și de vechi tradiții muncitorești.

Vatra aceasta, care întodeuna a pulsant navalnic, oferă privirii două dimensiuni distincte: cea de la suprafață, punctată de localitățile aflate în plin avânt constructiv, și cea din subteran, vizibilă numai celor ce pătrund în adâncuri, acolo unde germinează energiile și bogățiile zăcămintelor carbonifere ce dau sens însăși comunității umane de la lumina zilei. Pentru minerii din Valea Jiului această este cea de a doua casă a lor, loc unde își ciștișă piinea, unde se ferjează demnitatea muncitorească, unde se muncușcă din greu și se creează cu o răc înălțată puterea de viață și o nedezămăntită ambiție de continuă proapătare. Căci dacă aici, lumea de la suprafață trăiește după orarul obișnuit al tuturor urbelor românești, cea din adâncuri nu cunoaște somnul, nici oprirea din fluxul continuu al muncii.

De patru ori pe zi, din șase în șase ore, minele își primesc brigăzile de ortaci, de patru ori pe zi „sarjele” de piine și bucate gustoase ale cantinelor mineilor ies, calde, aburind amenințor, pe mesele minerilor dinlăuntră intrării în sut. Lă se oferă, fără plată, o masă consistentă — și aceasta, după cum ne arată Ion

Predoașan, secretarul comitetului de partid din mina Lupeni, nu este singura recompensă pentru munca grea a celor din subteran, ci lă se adaugă, pe lângă retribuțiile substanțiale, alocația de cărbune pentru încălzit, precum și o reducere cu 50 la sută pentru consumul casnic de electricitate; apoi oamenii se echipează de muncă, cu cască, lanterna cu baterii uscate, trocul, roșnița de caucuc și salopeta, și se îndreaptă spre puțuri. Imaginea „clasică” a străzilor pline cu oameni de cărbune” a dispărut. Cînd ies din mină, după șase ore de muncă, minerii își depun la vestiare echipamentul de lucru, fac un duș cald și își îmbracă hainele de oras.

Nici jos, în adâncuri, munca minerilor nu mai este ceea ce era cu ani în urmă. Trocul, roșnița, dinăcopul, lopata, ciocanul s-au dus la muzeu. În ultimii ani mecanizarea muncii în abataje a luat o mare extindere, substituindu-se efortului fizic, trudei musculare omenești, care făceau din minerii cele mai grele. Att de îndepărtate sînt în timp imaginile descrise de Geo Bogza în „Oameni și cărbuni în Valea Jiului” și de Panait Istrati în rechizitoriul său publicat după masacrul din 6 august 1929 și intitulat „Ce am văzut

Ioan GRIGORESCU
(Continuare în pag. a IV-a)

Pentru succesele în muncă, brigada lui Gheorghe Crețescu este bine cunoscută la mina Leurdă din județul Gorj. Foto: S. Cristian

MINERII

Sub bolțile adânci, la orizonturi
unde lumina din lămpăză răsare,
dau bătaii în pașnicele fronturi
minerii, pentru-a vieții constelare.

Ciocanele se-nfruntă pe-ntrăcute
și cîntec este orice lovitură;
din noaptea subterană, desfăcute,
cad straturi de cărbuni și rocă dură.

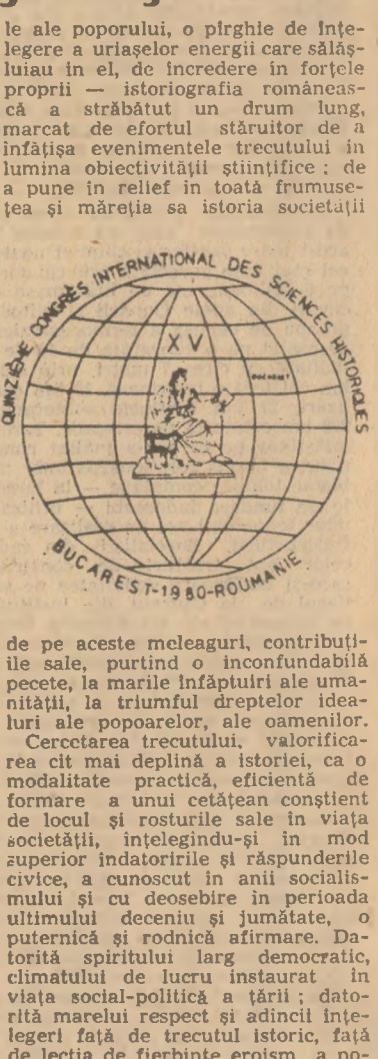
Cu brațe tari și inimi avîntate,
prin munca lor duc patriei prinos,
luptînd pentru belșug și libertate,
pentru un viitor de pace, luminos.

Sub bolțile adânci, subpămîntene,
ei sapă bogățiilor izvorul
și ziditori ai faptelor perene
așază în plămăde viitorul.

VLACU BĂRNA

SUB ÎNALTUL PATRONAJ AL PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI SOCIALISTE, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU Astăzi, la București, își începe lucrările Congresul internațional de științe istorice

Astăzi își începe lucrările în capitala țării noastre, sub înaltul patronaj al președintelui României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel de-al XV-lea Congres internațional de științe istorice — eveniment de seamă al vieții științifice internaționale. Amplă participare a oamenilor de știință de pretutindeni, bogata agendă de lucru a reuniunii, cuprinzînd dezbateri pe un larg registru de teme de interes major stau mătură faptului că în lumea de astăzi istoria este una dintre disciplinele de cercetare preferate. Pentru aportul său la cunoașterea, la edificarea conștiinței de sine a fiecărui popor și, prin aceasta, la dezvoltarea încrederii și colaborării dintre popoare. Prin tezaurul de învățăminte și experiență socială pe care îl înmănușează, prin lumina pe care le proiectează asupra prezentului și a viitorului, prin reflecția lucidă asupra destinelor națiunilor pe care o propune, din perspectiva lecțiilor trecutului, prin înfrînerea sa asupra faptelor și conduitelor generațiilor de astăzi, istoria este o veritabilă carte de educație și inovaționale umanist-patriotice a popoarelor.

Prețuirea în sens constructiv a trecutului, a luptei și jertfei înaintașilor este un dat fundamental al poporului nostru. În conștiința populară, ca într-un imens receptacul s-au păstrat și s-au transmis din generație în generație mesajul de muncă, setea de dreptate și suveranitatea de pace, vocația de conlucrare, voința de înțelegere și intrajutorare cu popoarele vecine, cu celelalte popoare ale lumii. De la slova celor dintîi croniciari, ce-au ostentat spre a scoate de sub vâlul uitării toate cîte „s-au întîmpiat acestui neam și pînă la marile cărturari și gânditori, care au făcut din istorie o armă de luptă pentru împlinirea dezideratelor esențiale ale poporului, o prghiie de înțelegere a uriaselor energii care sălășăluiau în el, de încredere în forțele proprii — istoriografia românească a străbătut un drum lung, marcat de efortul stăruitor de a înfățișa evenimentele trecutului în lumina obiectivității științifice; de-a pune în relief în toată frumusețea și măreția sa istoria societății

Mîndria cititoriei

Două zile din această vară toridă, șeful statului a făcut o mistică vizită în județele Galați și Brăila, cu intenția declarată de a vedea, cu ochii proprii, ce se mai petrecea în această țară, și de a face o Moldovei noastre, unde socialismul a produs — cum voi încerca să arăt în continuare, deși este greu, recunoșterea și povestirea în cuvinte — una din cele mai răscolitoare deveniri socio-economice din țară. S-au produs în România în ultimii 15 ani și, mi-aș permite să adaug, una din cele mai semnificative pentru cei 15 ani de cînd țara urmează în dezvoltare, într-un ritm al ascensiunii istorice unic în lume, pe cititorul noului nostru destin politic și economic. Acesta — vizită în care șeful statului a fost preocupat, în această vreme și cu obținut, de intrarea în arenă a progresului economic românesc a celui mai mare platforme siderurgice, și de condiția scriitorului și artistului din această țară, și de raportul lor cu viața concretă a poporului, a fost, spun, o mare și gravă lecție din care învățămintele se desfășoară în cântărea tulburător și tulburătoare prin veteșimele neconținut pe o mistuitoare dragoste pentru om și oameni, pentru patrie și pacea ei, pentru mai binele zilei de mine al țării, dar și al țărilor lumii

Intregi, pe convingerea cuceritoare a conștiințelor că numai de noi — depinde ce va fi viața noastră în țară — știți și să merite să fie trăită, și că este datorica noastră „să facem totu!” pentru ca, într-o lume atât de dureros confruntată cu mari semne de întrebare privind viitorul, răspunsul să fie pacea și bunăstarea și fericitatea.

Cum poți interpreta altfel și cum poți să însemnări de Dinu SĂRARU

rămîl în afara emolii privindu-l pe omul care și-a asumat destinul întreg al națiunii, ce la rîndul ei și la-a ales drept purtător de stîndard, — cum poți interpreta astfel meticuloasa cercetare a realității marelui Comunist siderurgic de la Galați — desfășoară aproape 200 de hectare, unde lucrează azi cîteva zeci de mii de oameni, nu zeci de mii, ci peste patruzeci de mii — cercetarea atență și răbdătoare a fiecărei hale, a fiecărei secții, pătrunzătoare curiozitate de a ști totul, de a vedea cu ochii săi totul, de a răscoli fiecare ungher și de a stabili dacă lucrurile sînt așa cum trebuie să fie și dacă nu cumva ele pot să fie chiar și mai bine chibzuite. Și cum să nu te impresioneze preocuparea pentru aflarea căilor care pot duce la mai bine, și mîndria și orgolioșia a cifrelor și procentelor, ilustrînd producția pe fabrici și hale, și subcategoriile și hale, și ansamblul, aici, în acestor coloș, care, în curtea lui, sînt cum ar zice țăranul, în băutura lui are aproape 400 de km de cale ferată proprie și pavarea binevoitoare și luminoasă fericiți cînd adevărul este așa cum l-a gîndit, și nelertărilor crud cînd ce putea fi făcut mai bine a rămas în starea de fapt. Cum poți interpreta altfel imaginea coplesitoare a furnalului 6, conceput în România și de românii, în condițiile României cu mijloace exclusive românești, înalt cit un bloc-turm de 10 etaje, și patima conducătorului nostru care în această zi, în numai două sau trei ore de la pornirea oțelăriei ultramoderne și a fabricii de tablă groasă, sub privirea lui, în această zi, în fața unor sute de mii de oameni declară că noi am ales această cale pentru cucerirea zilei de mine, mai bogată și mai îndestulată — a înarmării cu tractoare și cu vapoare, și cu platforme marine de foraj, și cu excavatoare, pentru a săpa mai lute fundațiile viitoarelor blocuri. Și că aceasta este singura cale firească și

ORIUNDE MAI ESTE GRÎU ÎN LANURI Cit ține ziua-lumină, cu toate forțele la seceriș!

Astăzi, duminică, să se lucreze pretutindeni cu hărnicie și spor

SATU MARE. Pînă în dimineața zilei de sîmbătă, 9 august, în județul Satu Mare grîul a fost recoltat de pe aproape 40.000 de hectare (72 la sută din suprafața cultivată). Printre unitățile care au încheiat primele recoltări se numără cooperativele agricole Botiz, „Someșul” — Satu Mare, I.A.S. Dorol (consiliu unic Odoreu), cooperativele agricole Carei, Andriș și Alet. Pentru intensificarea cooperării, direcția agricolă a detasat ieri un mare număr de combine din consiliile mai avansate sau care sînt pe cale să termine recoltarea în condițiile în care pînă acum nu s-a putut lucra sau s-a lucrat cu un efectiv redus. Cum se prezintă concret situația în consiliile unde s-au concentrat acum forțele

Bucureșteanul — inima țării, cetate a industriei, a învățării, a artei, a prefacerii vertiginoasă, mai ales în ultimii 15 ani, într-o înnoire și înfrumusețare de un asemenea dinamism încît numai dorul de viață demnă, liberă, fericită la poporul nostru îl poate explica deplin. Cronica zilelor și nopților lui de muncă, de bucurie, de înfrînare sau de satisfacție mi-am spus că trebuie trăită înalt, surprins din faptul cotidian, din mîile de întîmplări aparent neînsemnate, care dispar ca fulgerul, înlocuie cu altele la fel de trecătoare, dar care, prin cumul, dau dimensiunile adine umane, specifice, semnificative ale marelui oras. Și m-am gîndit să fiu copărtas la aceste întîmplări, înlocuind, timp de zecă zile, carnetul de reporter cu cel de sofer, iar creionul cu volanul unui autotaximetru. Am fost înțeles repede și omul care răspunde de exploatarea autotaximetrelor din Capitală — inginerul Ștefan Cumpăță — discred, cu stăruie cald, moldovenesc, în colțul gurii, mi-a zis: „Noroc, măi frate!” — și m-a lansat direct în noua mea muncă...

PRIN CAPITALĂ, ZIUA ȘI NOAPTEA LA VOLANUL UNEI „DACII”

Am emoții, dar mi le stăpînesc. Plec în prima mea cursă. Mi se întîmpe bine în mîntă că mi se încredințează o avere — un autoturism; că trebuie să-l înrăzesc ca pe ochii din cap; că, dincolo de asta — sute și mii de oameni îmi încredințează viața, siguranța lor; că trebuie să fiu politicoș, să fiu prompt, să fiu cinstit, să fiu îngrîșit îmbrăcat, să nu fumez la volan — fie că stacionez, fie că sînt în cursă — să nu refuz pe nimeni etc., etc. Capul îmi era plin de instrucțiuni, de ordine, de sfaturi.

Ora șapte seara. Rulez pe banda de lingă trotuar pînă la statia de la piața „Moghioros”. Statia e goală. Opresc motorul și cobor. Simt că am înțeles. Și nu am făcut nici un kilometru...

Primul client! Un bărbat întreg două virște se uita în dreapta, se uită în stînga, căutîndu-mă. Mă descoperă. „Repede, tovarășe, la gara Basarab! Mai am 15 minute pînă la plecarea trenului!” 15 minute! Uit decăzând undeva se află gara Basarab. Pornind motorul privirile mi se ocoresc însă pe indicatorul din față: Oltenei, Giurgiu, Alexandria. „În spate e nordul. Deci, gara e în spatele!” — și întorc vîileșul, în plin levard într-un vacuum de clasicoane și vociferări. „Încep bine călătoria!” — mormăie clientul. Îmi vîd de treabă atent. Am noroc. Nici un stop pe roșu. Cobor pe la Grozăvești la limita de 60 de kilometri; la Jalea Sîlat unde se termină asfaltul și intru pe plată cubică. Roscata — așa botezaseam „Dacia”. Roscata — face „kură”. Începe să salte, să dirdeie, totul înaintuitor vibrează, protestează. În față bate ceva, ca un cîntar de căruță și cu redue reduce instinctiv, viteză la 40 la oră. Roscata se liniștește. Se întinde vîloasă la drum pe lingă fabrica de bere și, clipind hotete din licurici-stînga, pătrunde victorioasă în fața grîii Basarab, sunînd din toate tîncelele cum sună din talnă o caravană care intră în Bagdad. 8

Dionisie ȘINCAN
(Continuare în pag. a V-a)

FAPTUL DIVERS

Surori fericite

Mircea Motrici — unul din harnicii colaboratori ai ziarului "Zori noi" — a avut o contribuție hotărâtoare în redărea, după 12 ani, a sursorilor Marea și Lăcrămioara.

În urmă cu 14 ani, mama celor două fetițe le-a lăsat în grădina combinatului Lăcrămioara și a plecat, pierzându-și urma. Bătrâni, dar le-a crescut pe timp stăin, timp de doi ani, după care le-a încredințat spre creștere și educare unei case de copii și apoi unei familii (Maria), alături de case de copii (Lăcrămioara). Acum, Lăcrămioara Rusu are aproape 17 ani și este pe punctul de a termina o școală profesională la Focșani, calificându-se în meseria de confecționeră de tricouri; Maria Baban a absolvit cursurile de calificare ale unei școli profesionale pentru meseria de operator-preparator mîncăruri — la Cluj-Humanești. Iată-le zimbând fericite către oameni în fotografia făcută de cel care le-a ajutat să se regăsească.

In grădina pasiunii

De mai bine de 20 de ani, tehnicianul Valeriu Grigoras, din Timișoara, se îndelenește, în timpul liber, cu cultivarea cactușilor. Pasionatul floricultor amator și-a alcătuit o colecție de peste 35.000 de asemenea plante cu feți, aparținând unui număr de 250 de specii, în 800 de vase. Zi de zi, în seră pe care a amenajat-o în curtea locuinței sale, din str. Timocului nr. 13, se ocu-

pă cu migaia și răbdare de înmulțirea, repicatul și polenizarea artificială a cactușilor, el fiind și creatorul unor noi varietăți — prin hibridări. În acest scop efectuează schimburi de semințe cu numeroși horticultori amatori din țara noastră, ca și din Mexic, Peru, Bolivia, Chile, Paraguay și din aproape toate țările Europei.

Fotografia pe care ne-a pus-o la dispoziție reprezintă momentul înfloririi recente a unei varietăți de „Espostoa melanostele”, eveniment petrecut după 12 ani de așteptare. După acest moment culminant, planta va deveni din nou un cactus rece și țepos, care va înflori peste alți 10—12 ani sau niciodată.

Pește unic?

Profesorul Sergiu Ciobanu, de la Muzeul de Științe Naturale din Cluj, a descoperit un pește ciudat în apele lacului de acumulare de pe Bistrița. Oamenii din partea locului l-au zis „boară” și „boară” — a rămas numele. Este un pește de mîdă dimensiuni și seamănă cu plătica. Ceea ce îl face curios și —

probabil — unic în lumea lui este modul în care se înmulțește. Își depune icrele în... scobituri de riu. Pentru acest serviciu, „boară” este recunoscută ca „oier-nă taravelor de molaș-tură” și adăpost. Așadar, un ajutor reciproc, în același scop: perpetuarea speciei.

Rubrică realizată de Gheorghe MITROI și corespondenții „Științei”

INVESTIȚII

— PRIORITY OBIECTIVELOR CU TERMEN DE INTRARE ÎN FUNCȚIUNE ÎN ACEST AN!

La Giurgiu, geografia locurilor cunoaște, în ultimii ani, mutații spectaculoase. Nu este vorba numai de apariția unor noi și importante obiective industriale, lucru ce se întâmplă practic în majoritatea localităților țării. Aici, acest proces este legat și de modificarea proaspăt-zisă a configurației terenului. Platforma pe care s-a construit în apropierea malului Dunării, combinatul chimic s-a născut” practic pe un teren mlăștinos, prins în clestele de apă al fluviului și canalului Veriga. Incepute în urmă cu patru ani, lucrările au ajuns acum aproape de cotlașul chimic și în funcțiune fiind prevăzută intrarea în funcțiune a primelor capacități productive: uzina de produse clorosodice și instalația de solvenți clorurați.

Dimensiunea eforturilor celor 3.000 de constructori care au muncit pe acest mare santier al chimiei poate fi cel mai bine apreciată prin cei aproape 6 milioane mc de hidromasă excavată din apele Dunării și viitoarea groapă de cenușă a termocentralei și „asezării” pe o suprafață de 40 de ha înălțată cu circa 7 metri, prin cei 10 km căi ferate interioare, 15 km canalizări, 27 km conducte subterane și 200 km conducte pe estacade. Terenul mlăștinos pe care s-a înălțat combinatul a impus soluționarea unor probleme tehnice complexe — la lucrările de fundare îndoboseși — utilizarea unor tehnologii noi de realizare a infrastructurii. Specialiștii din cadrul celor opt trusturi de construcții s-au desfasurat activitatea pe santierul de la Giurgiu, din Institutul de proiectări ale Ministerului Industriei Chimice și profesorii universitari de la Institutul de construcții din București și Timișoara au adus o contribuție prețioasă la rezolvarea multor probleme abordate pe parcursul realizării investiției, soluțiile constructive utilizate cristalizându-se în brevete care au îmbogățit patrimoniul de idei tehnice al țării.

Directorul Combinatului chimic din Giurgiu, tovarășul inginer Ștefan Manea, care a trecut prin exigente examene la „școlile” chimiei românești de la Borzesti, Pitești, Dudaști, prezintă profilul unității: „Principiul de întregire pe verticală a producției combinatului permite valorificarea superioară a sării, folosită ca materie primă. Astfel, în prima uzină din lantul tehnologic se pot produce anual 200 mii tone de sodă și 100 mii tone acid clorhidric. Pe lângă acest clorur obținut în urma electrolizei va fi folosit pentru fabricarea de solvenți clorurați, într-o instalație de mare capacitate”.

Activitatea ce se desfasoară acum pe santier este concentrată cu precădere asupra intrării în funcțiune a

în stadii avansate de execuție se află în momentul de față instalațiile de epichlorhidrină — produs care constituie materia primă de bază pentru rășinile sintetice epoxi, para-fenilendiam și para-aminofenol, substanțe ale căror costuri de producție vor fi reduse, deoarece utilizează hidrogenul rezultat ca produs secundar la electroliza și soda de concentrație scăzută. Gradul de prelucrare a acestor produse se adâncește în uzina de sinteze organice a combinatului, în

LA GIURGIU:

O nouă platformă a industriei chimice în pragul debutului productiv

minate nu înseamnă nicicum și încheierea activității lor pe santierul combinatului, ci trecerea la o nouă etapă a lucrărilor, mai pretențioasă, mai exigentă, când vor trebui realizate noi instalații. Două sint, prin urmare, direcțiile de acțiune care au influențat decisiv eforturile muncii constructorilor și montajului:

● Concentrarea principalelor forțe umane și mijloace tehnice la lucrările legate direct de punerea în funcțiune, deci la lucrările prevăzute în graficele intr-o strictă succesiune tehnologică.

● Sincronizarea superioară a eforturilor depuse de constructori și montaj, deschiderea unor largi fronturi la montaj.

Levedem că ele au avut rol hotărâtor în efortul pentru recuperarea restanțelor nu oricum, ci în ritmurile rapide. Acționând în spiritul indicațiilor conducerii partidului,

specialiștii din Ministerul Construcțiilor Industriale, din principalele unități de construcții-montaj care și desfasoară activitatea pe această platformă au împins practic în ultima vreme un nou mod de organizare și conducere a lucrărilor, un nou stil de muncă. Mai rapid, mai eficient, mai responsabil.

Comandamentul santierului a urmărit și urmărește zilnic stadiile de execuție pe fiecare obiectiv în parte, de la primul până la ultimul punct de lucru, ne-a pus în temă inginerul Radu Suman, directorul Trustului de construcții industriale și agrozootehnice din București. Nimic n-a fost amintat sau lăsat la o parte; dimpotrivă, fiecare problemă a fost rezolvată pe cât posibil, pe loc. În condițiile unui ritm de lucru în creștere de la zi la zi, înălțarea principală a devenit pentru noi coordonarea mai rațională a activității fiecărei formații, a fiecărui muncitor.

Efortul organizatoric stăruitor, dublat de un control și o asistență tehnică bine pusă la punct, și-au pus rapid amprenta asupra evoluției principalelor lucrări. Aprovizionarea cu utilaje, prefabricate și materiale a intrat în ritm, în concordanță cu cerințele constructorilor. Cum soseau pe poarta santierului, acestea erau imediat puse în operă. Nici în cele mai bune perioade anterioare nu s-a atins un astfel de ritm de lucru. Utilitățile, multă vreme considerate „punctul nevralic” al activității constructorilor, au prins vîzind cu ochii celor termeni definitivi. La canalizări, bunăoară, s-au realizat între 2,5—3 km lunar, de 6—7 ori mai mult decît înainte. Au fost și sint ataccate în continuare fronturile de lucru cu perspective largi pentru montaj. Urmare? Afliți „în priză” lucrătorii Trustului de montaj pentru utilaje chimice din București au diminuat considerabil, într-un interval de timp record, stocul de utilaje existente.

În aceste zile premergătoare momentului inaugural santierul Combinatului chimic din Giurgiu oferă imaginea tonifiantă a unui veritabil sturz de albine. La fiecare punct de lucru, la fiecare loc de comandă oamenii sint la datorie. Așa e firesc, așa e necesar. Pentru că acum erînd se încheie cu succes o bătălie forțată și tehnică de pe santier trebuie concentrate cu intensitate sporită la realizarea și punerea rapidă în funcțiune a celorlalte capacități.

Don CONSTANTIN Cristian ANTONESCU

Platforma chimiei de la Giurgiu, a căpătat contur prin eforturile constructorilor. Foto: C. Dan

Cît ține ziua-lumină, cu toate forțele la seceriș!

(Urmare din pag. 1)

Concluzia care se desprinde de la sine este că prețindem unde există asemenea terenuri grele nerecoltate, unde au rămas picurii de griu, să intre de urgență cosarii. Lucrul acesta este valabil și pentru unele cooperative agricole din consiliul unic Negrești-Oas, unde s-au folosit mobilizati cosarii deoarece conducerea consiliului se bazează pe sosirea combinelor cu șenile din alte locuri. Acestea sint însă concentrate în unitățile care au producții de griu mult mai mari la hectar comparativ cu cele din consiliul Negrești-Oas și este firesc deci ca ele să lucreze acolo unde dau un randament mai mare. (Octavian Grumeza).

BOTOSANI. În acest an, în județul Botoșani recoltarea griului a început mult mai tîrziu decît în cei anteriori. Ca urmare, pînă vineri seara a fost strînsă recolta doar de pe 54.000 hectare din cele 78.000 cultivate. Este adevărat că în perioada care a trecut de la începerea recoltării nu fost și

zile în care, datorită ploilor căzute mai ales în timpul nopții, nu s-a putut lucra cu viteză planificată. Dar tot atât de adevărat este că măsurile stabilite în această perioadă de secretariatul comitetului județean de partid nu s-au aplicat întocmai în toate unitățile agricole. În întreprinderile agricole de stat din județ, de pildă, viteza zilnică de lucru ararorii a depășit 50 la sută față de cea planificată. Prezența sporadică a specialiștilor, deseori întîrziți sau plecați de pe tarale ale acestora, ca și ale mecanicilor, mai ales la întreprinderile agricole de stat Dorohoi și Dînceni — au determinat ca cele 220 de combine puse la dispoziție să nu recolteze decît 3—3,5 hectare, în medie, pe zi. S-a stabilit, totodată, ca specialiștii din cadrul consiliilor unice agroindustriale să urmărească permanent starea de umiditate a fiecărui sol, concentrînd toate combinele acolo unde se putea lucra. Indicația a fost respectată în cele mai multe cazuri, din cele 78.000 hectare din județ (Albăștii, Botoșani, Frumusești etc.), unde și rezultatele la sece-

ris sint mult mai bune. În altele însă — Dorohoi, Sulița și Bucecea — datorită unei neacoordonări unitare a întregii activități în cadrul consiliului, mult sîntuți prin care circula singele. Acest fenomen provoacă turburări grave de irigație și deci de întretinere a mușchului cardiac, creierului, difteritelor tesuturi, iar ca urmare apare angina pectorală, infarctul de miocard, congestia cerebrală, arteria la nivelul picioarelor.

Un fumător care consumă 20 de țigări pe zi își supune organismul la un efort în plus comparabil cu mersul continuu pe bicicletă timp de 8 ore contra unui vînt slab. Numeroase cercetări demonstrează în mod convingător, pentru cei care le cunosc, că fumatul determină perturbări ale funcției unor sisteme cu secreție internă, cum sint suprarenalele, scade randamentul muncii fizice și intelectuale, performanțele sportive. Se știe că mortalitatea este de 2—4 ori mai mare la fumători. În numărul mare de îmbolnăviri, produse sau favorizate, se numără celo-

trărea suprafață de aproape 52.000 hectare cultivate cu griu. În prezent, în toate unitățile agricole din județ se lucrează intens la eliberarea terenurilor de paie și executarea arăturilor.

În județul Bacău s-a încheiat recoltarea griului

Tempul favorabil din ultimele zile a fost folosit intens de oamenii muncii din agricultura județului Bacău la stringerea și transportul recoltei. Ca urmare, în seara zilei de 9 august s-a încheiat secerișul griului pe înt-

reaga suprafață de aproape 52.000 hectare cultivate cu griu. În prezent, în toate unitățile agricole din județ se lucrează intens la eliberarea terenurilor de paie și executarea arăturilor.

• DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE • DIN INSTANȚĂ ÎN FAȚA OPINIEI PUBLICE •

Cine l-a recomandat pe autorul de recomandări?

O bună bucată de vreme, Furik Ștefan a avut șansa să fie ales conducător al Uniunii Județene a Cooperativelor de Consum Arad pentru îndeplinirea sarcinii de a recruta tineri dornici de calificare în școlile cooperatiste. De unde și renumele lui în lumea candidaților și un mod de lucru „aprobat”, îndatoritor chiar, dobîndit odată cu trecerea timpului. Cu vremea însă, în loc de recrutarea greoaie, om cu om, uniunea județeană a recurs la sistemul publicității prin presă. Eficient, modern, sistemul se bazează pe simpla lectură a ziarului în care se publicau ofertele, urmate de depunerea unei cereri de înscriere la cursuri. Ceea ce, la prima vedere, părea fatal menirii lui Furik și, în consecință, intereselor sale legate de candidații. Dar numai la prima vedere. După cum întreprindem al oricărui fatalității, cei de la U.J.C. Arad apelează salvator la birocrație: Furik avea să întocmească dosarele candidaților, dosare în care puse de rezistență urma să fie o așa-zisă „recomandare”. Nimeni nu poate explica rațional tustul acestui pete de hirtie. Cît privește conținutul, era pe măsura formalismului metodei: o simplă repetare a datelor înscrise în... certificatul de studii al candidatului aflat, bineînțeles, în același dosar.

Si încă nimeni n-a fost în stare să stoarcă dintr-o piatră seacă, Furik în schimb, a știut să stoarcă bani frumoși de pe urma acestui copil natural al birocrației, bolezii „recomandare”. Ca răbdare, tact și diplomație.

— Am cunoscut-o pe T. M. prin intermediul lui Marținea Ioan — își reamintea el în timpul cercetării penale — într-o zi în fața U.J.C. Fața chiet în ziar că se re-

drutează tineri pentru a fi trimiși la școala de frizeri-coafori. I-am spus că se poate, dar durează. Temerare să nu dureze pînă după începerea cursurilor, fără revine însoțită de mama ei, care îi promise lui Furik toată recunoștința.

— Eu — avea să se scuze Furik — I-am spus că nu este cazul să discutăm despre această chestiune.

Încă, pînă la urmă „a pretins și a primit de la T. S. suma de 3.000 lei pentru a rezolva problema înscrierii ficel sale la o școală postliceală pentru meseria de coafor. „Rezolvare” căreia instanța de judecată l-a găsit o încădare exactă în codul penal: înșelăciune în paguba avutului personal.

Cine o fi recomandat să se facă recomandări? Iar de ele să răspundă tocmai un asemenea ins?

Dacă responsabilii C. A. R. s-ar fi ajutat reciproc...

Gonta Măcelaru Eufrosina a fost contabilă 25 de ani. Deci era o persoană pentru care disciplina financiară nu mai putea să aibă taine. Această funcție o îndeplinea și pentru că de ajutor reciproc de la I.T.A.C. Transilvania — București, autobuzul „Benderou”, sime evidența încasărilor și a plăților s.a.m.d. Evidența contabilă; control! Și cît timp a făcut doar atât nu s-a întîmplat nimic.

A venit însă și ziua în care, era prin 1976, a acceptat să preia, în fapt, și activitatea de casă.

N-a trecut mult pînă cînd, așa cum avea să declare — să zicem, autoric — marținea Elena Scupra, casiera C.A.R. „...Fără să-mi dau prea bine seama cum, a preluat întreaga activitate financiară legată de C.A.R.

Si n-a trecut mult pînă cînd a început să diminueze banii contribuabililor. Cum a procedat, cînd a luat banii, nu și-a pierdut nimeni timpul să descopere. Este însă limpede cum a încercat să acopere „lipsurile” atunci cînd s-a zvonit că este roste de un control financiar: a pus mina pe stîlț și a făcut o cerere de împrumut. Si-a avizat-o în calitate de casieră, și-a aprobat-o în calitate de contabilă și — cu toate că îl mai lipsea avizul prealabil al conducerii — înregistrarea imorvutului în propria-i fișă.

Înaintea ca furtul nedescoperit să se fi transformat într-un fel de creditare, a venit toluși controlul. Este adevărat, la sesizarea lui Constantin Constantinescul contabilușel al unității, sprijinit de „confidențele” subalterne sale și mai cu seamă de posibilele urmări ale propriilor sale, să le zicem, neglijente.

Deci, a venit controlul, căruia nu l-a mai rămas decît să stabilească exact cuantumul hotărî: 40.751 lei. Faptul că deja de notorietate. Ca și toate celelalte nereguli din funcționarea compartimentului financiar-contabil.

În fața instanței a răspuns — penal — infractorul.

Toți ceilalți au fost numai martori. Sperăm să le fi fost totuși suficientă și această „experiență”. Dar mai ales să fi tras cuiva niște concluzii și învățăminte. Altfel, și se repetă, poate descoperirea necorectitudinii din timp.

Între imitația de marmură și imitația în acte

Fire sensibilă, de artist la domiciliu, cu vad sigur în colțul pieței, Popovici Irina,

din Arad, str. Aurel Vlaicu nr. 40, n-a mai suportat zgrăvălaea lui bucătăriei și ancore — sub condiția ei de absolventă a unei școli tehnice veterinare, cu veștile în materie de plastică.

— Aș vrea ceva mai apropiat de preocupările mele actuale. (Preocupările ei actuale erau programarea cu „animale și text”, artă de gang, comercializată ca atare — n.n.).

— Marmură — l-a sugerat Engelman Emeric, „artist” ca și ea, fără o ocupație precisă și zgrăv de ocazie. Era o imitație de marmură de rămin și muzele cu gura căscată.

Sugestia a curcit-o în asemenea măsură pe P. I., încît nici nu s-a mai trîgut la pret. Iar „pretul” era... un certificat medical (!?) pentru Nicora Ileana (aleasa inimii zgrăvului), care, testătoare la U.T.A. fiind își luase din proprie inițiativă o vacanță de vreo două săptămîni, pe care nu mai știa cum să o justifice.

Rod al strădănilor și priceperii lui Engelman, după cîteva zile, anului și bucătăria „artistului” luau aspectul aproximativ al unui decor clasic, grec sau roman, cum vești. Certificatul însă intrăzina să apară. Amenințată cu revenirea la un interior de hîmă, Popovici Irina s-a mobilizat totuși și „înarmată” cu legitimitatea de serviciu a prezumtivei bolnave, a pătrîns în întreprindere. S-a prezentat la medicul de serviciu de la policlinică — dr. Ioan Căpitan — și... culmea! A obținut un certificat medical. Dar valabil pentru numai patru zile.

— Nici o problemă. Un simplu „!” cu neglijența caligrafică specifică medicilor, înaintea cifrei 4 și imi voi merita pe deplin „marmura” din bucătărie — cugetă prognozele.

Și-a pus multe probleme de conștiință și-a pus ideea în aplicare. Între timp, în așteptarea certificatului, absențele de la serviciu ale consoartei lui Engelman se dublează.

Popovici Irina se oferă să rezolve și problema acestei „diferențe” în legătură cu

O noutate la pavilionul V: congelatorul „Arctic“

Printre produsele electrocasnice prezentate de centralele Industriale din cadrul Ministerului Industriei Construcțiilor de Masini în pavilionul V remarcăm congelatorul „Arctic”, 24 de ore și un consum redus de energie electrică — 1,4 kW în 24 ore. Congelatorul va fi oferit pieței de desfacere din semestriale de congelare în 2 ori etc. (G. B.).

Alegeți: Sănătatea sau tutunul!

Convorbire cu prof. dr. docent ANDER Zoltan, Institutul medico-farmacologic Tg. Mureș

— Sinteți autorul unor studii efectuate de-a lungul multor ani în legătură cu efectele dăunătoare ale nicotinei asupra organismului, iar ca vicepreședinte al Consiliului Național al Societății de Cruce Roșie ai inițiat numeroase acțiuni și ai scris lucrări de popularizare a școlii de a curăța fumătorilor, în special celor tineri, ce riscă să se expună prin deprinderea acestui obicei.

— Ați la noi în țară, cit și în multe alte locuri, cercetări științifice recente cu caracter biologic și experimental, precum și studii statistice efectuate pe sute de mii de oameni, supuși timp îndelungat observației, demonstrează în mod evident efectul dăunător al fumului. Nu mai consultăm un secret faptul că fumatul este implicat în apariția cancerului, mai ales a celui pulmonar, favorizînd totodată îmbolnăviri ale aparatului respirator, cardiovascular și digestiv, instalarea aterosclerozei etc. Iată de ce, nu în ultimul rând, Organizația Mondială a Sănătății formulează lapidar pericolul pe care fumatul îl prezintă pentru viața omului: „Sănătatea sau tutunul, trebuie să alegeți!”.

— De ce credeți că este atât de răspîndit obiceiul de a fuma?

— Noi am făcut o serie de chestionare pentru a afla motivația și ponderea de a aceste răspunsuri am putut recomanda cîteva modele de dezobisnuire. În cele mai multe cazuri, la început, este vorba de imitarea unor adulți (părinți, profesori, actori), sau dorința de a părea adulți. Mai tîrziu intervin obișnuințe ca ascocierea lucrului intens cu țigara, ori a relaxării, ori a cafelei și băuturii etc. cu țigara.

— Ce este expus organismul fumătorului care consumă, de pildă, 20 de țigări pe zi?

— Tutunul este, prin excelență, un toxic al sistemului nervos: capacitatea intelectuală și memoria scad, apar nervozitatea, neatenția, turburări de vedere în special în distanțarea corurilor. Fumatul pe o perioadă îndelungată constituie un factor de risc pentru diferite îmbolnăviri ale vaselor sanguine, atacă pereții vaselor de sînge înrosindu-i și micșorînd astfel diametrul lor și creșterea sîngelui. Acest fenomen provoacă turburări grave de irigație și deci de întretinere a mușchului cardiac, creierului, difteritelor tesuturi, iar ca urmare apare angina pectorală, infarctul de miocard, congestia cerebrală, arteria la nivelul picioarelor.

— Un fumător care consumă 20 de țigări pe zi își supune organismul la un efort în plus comparabil cu mersul continuu pe bicicletă timp de 8 ore contra unui vînt slab.

Numeroase cercetări demonstrează în mod convingător, pentru cei care le cunosc, că fumatul determină perturbări ale funcției unor sisteme cu secreție internă, cum sint suprarenalele, scade randamentul muncii fizice și intelectuale, performanțele sportive. Se știe că mortalitatea este de 2—4 ori mai mare la fumători. În numărul mare de îmbolnăviri, produse sau favorizate, se numără celo-

OMUL ȘI VIAȚA RĂȚIONALĂ

Substanțele toxice din fumul de țigară — nicotinea, oxidul de carbon și gudroanele — influențează negativ o serie de funcții ale care credem că este util să vă referiți.

— Oxidul de carbon acționează toxic prin blocarea hemoglobinei singelui (substancă care permite oxigenarea organismului), transformînd-o în carboxihemoglobină, o combinație foarte stabilă, improprie de a transporta oxigenul de la plămîni la celule și tesuturi. Gudronul rezultat din arderea tutunului conține foarte multe combinații chimice cu acțiune cancerigenă, pînă în prezent au fost izolate și identificate peste 30 astfel de substanțe. Cîșle respiratorii ale fumătorilor fiind continuu iritate, cu timpul se instalează bronșite (tabagice), un proces cronic inflamator care provoacă o tuse iritantă, obositoare. De asemenea, capacitatea de apărare a organismului față de factori nocivi din mediu (bacterii, virusuri etc.) scade și prin acțiunea organismului devine mai vulnerabil.

— În cadrul activității dumneavoastră de cercetare și experimentat diferite metode pentru abandonarea fumului: „va rugăm să vă referiți la cîteva dintre ele.

— Renunțarea la fumat este o problemă personală, care nu se poate realiza contra voinței celui interesat. Această voință se capătă prin înțelegerea mecanismelor chimice cu care organismul se luptă pentru a-și izola pe fumat și identificate peste 30 astfel de substanțe. Cîșle respiratorii ale fumătorilor fiind continuu iritate, cu timpul se instalează bronșite (tabagice), un proces cronic inflamator care provoacă o tuse iritantă, obositoare. De asemenea, capacitatea de apărare a organismului față de factori nocivi din mediu (bacterii, virusuri etc.) scade și prin acțiunea organismului devine mai vulnerabil.

— În cadrul activității dumneavoastră de cercetare și experimentat diferite metode pentru abandonarea fumului: „va rugăm să vă referiți la cîteva dintre ele.

— Renunțarea la fumat este o problemă personală, care nu se poate realiza contra voinței celui interesat. Această voință se capătă prin înțelegerea mecanismelor chimice cu care organismul se luptă pentru a-și izola pe fumat și identificate peste 30 astfel de substanțe. Cîșle respiratorii ale fumătorilor fiind continuu iritate, cu timpul se instalează bronșite (tabagice), un proces cronic inflamator care provoacă o tuse iritantă, obositoare. De asemenea, capacitatea de apărare a organismului față de factori nocivi din mediu (bacterii, virusuri etc.) scade și prin acțiunea organismului devine mai vulnerabil.

— În cadrul activității dumneavoastră de cercetare și experimentat diferite metode pentru abandonarea fumului: „va rugăm să vă referiți la cîteva dintre ele.

— Renunțarea la fumat este o problemă personală, care nu se poate realiza contra voinței celui interesat. Această voință se capătă prin înțelegerea mecanismelor chimice cu care organismul se luptă pentru a-și izola pe fumat și identificate peste 30 astfel de substanțe. Cîșle respiratorii ale fumătorilor fiind continuu iritate, cu timpul se instalează bronșite (tabagice), un proces cronic inflamator care provoacă o tuse iritantă, obositoare. De asemenea, capacitatea de apărare a organismului față de factori nocivi din mediu (bacterii, virusuri etc.) scade și prin acțiunea organismului devine mai vulnerabil.

Convorbire consemnată de Elena MANTU

Din caietul grefierului

„Afară mi-a zis să repet a-l îmbrățișa pe acel neșcolit trucit care pormoneu asupra sa și nu știe cum să l-l pîndcă neșcolit inapoi în buzunar, de unde l-l furat”.

(Din dosarul nr. 1780/80, Judecătoria din Arad).

„Și „lorul”, de 4 ani de cînd lucrează din nou ca gestionar, s-a refăcut ca din cenușă”.

(Din dosarul 3974/80, Judecătoria din Arad).

„În legătură cu acele 8 bucdi chei găsite la domiciliul meu, consider că printr-o coincidență două se potriveau la un grădinar de copii, deoarece eu nu am sutas aparatul TV de la această unitate”.

(Din dosarul 3450/80, Judecătoria din Arad).

Florin CIOBANESCU

Comuniștii, întregul popor întipănesc într-o atmosferă de puternică elan creator și justificată mândrie patriotică împlinirea a 36 de ani de la înfăptuirea revoluției de eliberare națională și socială...

Se poate spune, cu argumente dintre cele mai convingătoare, că în toți acești ani pe meleagurile mehedintine, la fel ca pe întreg cuprinsul patriei, politica științifică a partidului de repartizare...

ANII NOULUI DESTIN AL ROMÂNIEI SOCIALISTE

Deplină și fericită confirmare a politicii științifice a partidului

Convorbire cu tovarășul Iulian PLOȘTINARU, prim-secretar al Comitetului județean Mehedinți al P.C.R.

Prins contur și urmează să intre în funcțiune alte noi și moderne capacități de producție: Fabrica de piese grele forjate și matrite...

La nivelul acestui ultim an al cincinalului realizăm în mai puțin de 10 zile producția industrială a anului 1979...

Numai în actualul cincinal acest important sector a înregistrat un ritm de creștere de 5,6 la sută...

În cursul acestui an, alte trei localități ale județului — Bala, Cujmir și Păulele — vor deveni orașe, ceea ce va face ca peste 42

prezent, la peste 80 000 hectare. S-au construit, totodată, moderne complexe agroindustriale pentru creșterea și îngrășarea porcinelor, taurinelor, ovinelor și păsărilor...

— Paleta realizărilor din acest domeniu se poate întregi cu cele peste 13 000 apartamente construite din fondurile statului și din fondurile populației...

— V-am ruga, tovarășe prim-secretar, să ne prezentați o imagine de sinteză și a sectorului agricol...

la sută din populația județului să trăiască în mediul urban, față de numai 38,2 la sută în 1975.

— Congresul al XII-lea al partidului a hotărât măsuri pentru progresul și mai rapid al întregii țări...

— Obiectivele și sarcinile ce urmează a fi îndeplinite sînt și mai mobilizatoare, așa cum atîd de cuceritor le-a conturat Congresul al XII-lea al partidului...

— Desigur, grăia pentru dezvoltarea sectorului industrial și agricol a fost factorul cheie pentru asigurarea unor condiții optime de viață...

JUDEȚUL MEHEDINȚI

locuitorilor Mehedințului. Și așa va fi. Stă garanție în primul rînd încrederea neșărmătată a oamenilor acestor meleaguri...

orientate, cu prioritate, spre realizarea și depășirea prevederilor cincinalului pe care ne pregătim să-l încheiem...

Convorbire consemnată de Virgiliu TĂTARU, corresponsentul „Scintei”

JUDEȚUL MUREȘ

O trăsătură distinctivă a celor 36 de ani parcursi de la marea victorie istorică înfăptuită la 23 August 1944 o constituie profunzimea responsabilității comuniste și patriotice față de destinele patriei...

Împreună cu românii, trăiesc și muncesc pe aceste meleaguri maghiarii și germanii. Datorită aplicării consecvente a politicii Partidului în problema națională...

Cea mai de preț realizare — frăția tuturor fiilor acestor stăvechi meleaguri

Convorbire cu tovarășul Nicolae VEREȘ, prim-secretar al Comitetului județean Mureș al P.C.R.

sul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia, munca înfăptuită, umăr la umăr, a tuturor cetățenilor patriei, români, maghiari, germani și de alte naționalități...

Inclusiv — datorită aplicării consecvente a politicii Partidului Comunist Român de dezvoltare complexă, armonioasă și echilibrată a tuturor zonelor și județelor țării...

millarde lei. Județul Mureș realiza încă în 1970 o producție industrială anuală de peste 10 miliarde lei...

A crescut ponderea ramurilor purtătoare ale progresului tehnic: Energetica, chimia, ramura constructoare de mașini și de prelucrare a metalelor...

Dimensiunile cantitative și calitative ale procesului de inovare a vieții constituie a județului Mureș sînt clar evidențiate și de nivelul și dinamică dezvoltării...

În 1965, ilustrativă este creșterea producției de cereale boabe de la 145 068 tone în 1975 la 360 677 tone în 1979...

— Am dori să expunem și câteva din coordonatele ce definesc nouă calitate a vieții din județ...

— Linile directoare stabilite de Congresul al IX-lea, hotărârile următoarelor congrese au determinat profunde schimbări calitative aproape jumătate din producția industrială a județului...

și științific, dar și de „oraș al scoților”, în scolarele noastre (I.M.F., Institutul de învățămînt superior și Institutul de teatru „Szenyörgy István”)

— Care sînt, după părerea dumneavoastră, tovarășe prim-secretar, momentele, faptele cele mai semnificative din viața și activitatea județului Mureș în această perioadă densă a istoriei țării noastre?

În județ apar zăre și reviste în limba română și maghiară. Toți fiii acestor meleaguri sînt azi uniți prin limbajul comun al frăției...

Sîntem în măsură să raportăm conducerii partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, că sporul de producție obținut de industria județului Mureș de la începutul actualului cincinal...

Convorbire consemnată de Gheorghe GIURGIU, corresponsentul „Scintei”

Împliniri rodnice în noua carte, socialistă, a Oltului

Convorbire cu tovarășul Ion ALBULEȚU, prim-secretar al Comitetului județean Olt al P.C.R.

— La 23 August 1944 se deschide în istoria poporului român o luminată jereastră spre viitorul de aur pentru care au luptat și s-au jertfit ne înfruntînd împotriva celui mai bun fiu al acestui pămînt...

— Ca și pentru întreaga țară, revoluția de eliberare națională și socială a însemnat începutul unor profunde prefaceri și în viața locuitorilor de pe aceste meleaguri...

efectuat lucrări de investiții în valoare de 4,5 milioane lei. — Intr-adevăr, un volum impresionant de investiții. Ce schimbări fundamentale au determinat ele în viața județului?

— Datorită aplicării consecvente a politicii partidului de repartizare rațională și armonioasă a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării...

monobloc, de alte produse ale economiei noastre naționale. Dobîndind trăsăturile unei zone în plină industrializare, Oltul este unul din județele cu pondere agrară...

— Consistența împlinirilor din perioada amintită a condus la creșterea numerică și mai ales calitativă a rîndurilor clasei muncitoare...

meleaguri ca urmare a profundelor prefaceri inovatoare de care ne-am bucurat...

— Consistența împlinirilor din perioada amintită a condus la creșterea numerică și mai ales calitativă a rîndurilor clasei muncitoare...

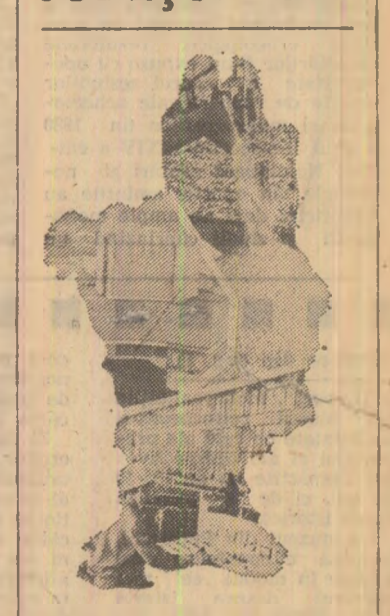
de tral al populației județului nostru. Mari și importante prefaceri s-au înregistrat în toate orașele și satele Oltului...

— Dacă ar fi să alegem esențialul din multitudinea realizărilor, marilor sarcini pe care le-a avut de îndeplinit organizația județeană de partid și care s-a configurat în grafia dinamică a acestei perioade...

nist, poartă amprenta ideicilor și orientărilor date permanent de tovarășul Nicolae Ceaușescu, constituie o contribuție la dezvoltarea armonioasă a întregii țări...

— Pentru a întîmpla cu înaltă cinste marea sărbătoare a poporului român, oamenii muncii din unitățile economice ale județului își sporesc în aceste zile eforturile orientate în direcția realizării zilnice a producțiilor fizice planificate...

JUDEȚUL OLT

dem, prin tot ce năzăm, să urmărim strălucitul exemplu de durare și abnegație pe care ni-l oferă nouă, cum și întregul nostru popor, cel mai apropiat tovarăș, prețen și om, care s-a ridicat din această parte a țării...

Convorbire consemnată de Emilian ROJAU, corresponsentul „Scintei”

COLOCVILE „SCINTEII”

ISTORIA — înția carte a nației

Participă : conf. univ. dr. Dumitru PROTASE, Eugen STĂNESCU, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice, dr. Dan BERINDEI, dr. Gheorghe UNC

Lucrările celui de-al XV-lea Congres internațional de științe istorice reprezintă pentru istoricii români prilejul de a prezenta participanților realizările cele mai recente ale istoriografiei noastre. Realizări care în ultimii 15 ani, sub impulsul gândirii și acțiunii noutoare a președintelui României socialiste, tovarășului Nicolae Ceaușescu, a concepției sale revoluționare, de profundă estăză umanistă privitoare la memoria istoriei în lumea de astăzi, au sporit necontenit prețuirea și prestigiuul istoriei noastre și al științei istorice românești. La cîteva dintre aceste realizări se referă participanții la masa rotundă pe care o publicăm astăzi.

Adevărul științific — așezat ferm la temelia demersului istoriografic

Gh. U. : Anul ultimului deceniu și jumătate au însemnat pentru știința istorică românească perioada unor importanți și, așa spune, firești acumulări cantitative, dar mai ales epoca unui mare salt calitativ înainte. Iar acest salt însemnă în primul rând așezarea fermă la temelia demersului istoriografic a adevărului științific, a interpretării obiective a faptelor și evenimentelor, în spiritul concepției despre lume și viață a partidului nostru. În scrierea istoriei, cercetătorii noștri se conduc după indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, potestiv cărora înfăptușirea faptelor istorice nu trebuie să se facă după dorințele subiective ale oamenilor, după nevoi politice de moment ori după criteriile de conjunctură, ci așa cum s-au petrecut, corect și cu adevărat, așa cum au fost. Numai procedând în acest mod se poate contribui la înțelegerea limpede, dreaptă a trecutului și punerea în lumină a marilor sale înfăptușiri, ceea ce constituie înșăși rațiunea de a fi a unei istorii.

D.B. : În această viziune, istoria devine o mare lecție de educație patriotică, un factor de prim rang în clădirea unor trănite sentimente patriotice, a convingerii că generațiile prezente au datoria să păstreze în fața de înaintași, ca și față de cei ce vor urma în păstrarea și creșterea moștenirii străbune. Îndeplinirea acestei nobile munci a istoriei, de altfel ori subliniată de tovarășul Nicolae

Substanțiale creșteri ale bazei documentare

D.P. : Tocmai pentru a da relief adevărului istoric, cercetătorii noștri și-au îndreptat eforturile înspre creșterea bazei documentare a istoriografiei, înspre depistarea și valorificarea a tot și noi mărunți istorice — noi și noi mărunți istorice — care au fost și sunt în prezent în lume și în țara noastră. În ceea ce privește istoria veche a patriei cu problema sa capitală — formarea poporului român, vreau să arăt că în această perioadă au început, au continuat ori s-au încheiat săpăturile pe șantierele arheologice privind comuna primitivă, epoca dacică, romană și a migrațiilor popularelor. Din Dobrogea, de la Albești (lingă Mangalia) pînă la Tășad (în Bihor) și de la Lozna (Botoșani) pînă la Locusteni (Dolj) întreg teritoriul țării a fost realment impozant cu șantierele arheologice, rezultatele cercetărilor fiind expuse în cea mai înaltă măsură în anualele de rapoarte ale arheologilor și muzeografilor (în 1980 a avut loc cea de-a XIV-a ediție). Numeroase așezări și necropole din epocile amintite au beneficiat deja de ample monografii și studii cuprinzând un

urlaș material informativ, pe baza căruia a fost ridicat vîlul de pe multe necunoscute din istorie. Tot în această perioadă a fost înălțat un amplu corp de inscripții latine și grecești din Dacia și Scythia Minor, sute de documente epigrafice publicate de tovarășul Nicolae Ceaușescu s-au adăugat a serie nouă „D” privind relațiile dintre țările române. Un eveniment trebuie socotit, de asemenea, reluarea în serie nouă a colecției de documente din arhivele otomane, polone, maghiare. Nu mai puțin atenție a fost acordată

izvoarelor narative, îmbogățindu-se astfel edițiile critice ale cronicarilor și istoricilor evului mediu. Cităm astfel continuarea colecției „Cronicele medievale ale României”, editarea primelor volume din „Opere complete ale lui Dimitrie Cantemir” etc. Semne bune se întrevăd în privința publicării unor cronici străine cu știri despre țările române avînd în vedere frumosul început făcut cu cronicile turcești. Este în curs de apariție impozanta colecție „Călători străini despre țările române”. Tot în domeniul izvoarelor narative trebuie plasate și alte genuri ale documentației istorice cărora li s-a acordat acum mai multă atenție ca înainte : însemnările de pe cărți, inscripțiile, actele private etc. Ca o realizare importantă a acestor ani ni se înfăptușește și dezvoltarea arheologiei medievale, cu mijloacele cărora a fost pusă în valoare o cultură materială și spirituală diversă și bogată, au fost modificate unele metode ale înțepătorilor reale ale unor așezări urbane sau rurale românești.

D.B. : În ceea ce privește istoria modernă, vechile colecții de documente au fost întregite atît prin creșterea masivă a fondurilor istorice, cît mai ales prin dotarea Arhivelor Statului cu un uriaș fond de microfilme și xerocopi după documente aflate în arhivele de peste hotare. Au fost editate volume sau chiar colecții privind momentele istorice cruciale ale acestei perioade : revoluția de la 1821 condusă de Tudor Vladimirescu (recent a apărut un nou volum conținînd 160 de rapoarte diplomatice străine despre ridicarea lui Tudor) ; revoluția pașoptistă ; unirea din 1859 ; războiul de independență din 1877-1878 (Arhivele Statului au editat 4 masive volume de documente interne și externe privitoare la acest război) ; răscoala țărănilor din 1907 (marcanta fiind unele realizări pe plan local, cum ar fi documentele privind desfășurarea răscoalei în Teleorman) ; fuziunea statului național unitar în 1918 (de curînd a

Mărturiile unei continuități multimilenare

D.P. : Substanțialele date noi care au îmbogățit orizontul istoriografiei noastre asupra formării și începuturilor poporului nostru, viziunea istorică nouă purtînd pecetea gândirii tovarășului Nicolae Ceaușescu s-au răsfrînt favorabil și asupra producției editoriale de specialitate. Lucrările, studiile privind istoria noastră veche au evidențiat faptul că spațiul carpatodanubiano-pontic a fost de vreme imemorial aria unei neîntrerupte locuiri și dezvoltări, aria de geneză și dezvoltări a unor înfloritoare civilizații, o zonă de ferile contacte culturale. În acest cadru, în ultimii 15 ani lucrări variate au dat relief adevăratului și strămoșilor românilor, vîrto-dacici, au fărînit aici una din marile civilizații ale antichității, au urcat pe trepte înalte de organizare social-politică, fărînuind și unul din cele mai întinse și puternice edificii statale ale antichității. Lucrările și studiile date la iveală în acești

Fenomenul istoric medieval înțeles în complexitatea lui

E. S. : Unul din cele mai importante rezultate ale cercetărilor medievaliste din acești ani a fost strădania de a se păși a foste concepții, viziuni schematici și încercări de încadrare forțată într-un tipar dinaintea ima-

prin punerea în lumină a aspectelor originale, nu numai istoria feudalismului românesc, ci și cea a feudalismului european, dovedindu-se încă o dată multitudinea formelor pe care același conținut le poate îmbrăca de-a lungul istoriei. Creștea istoria originală, proprie a poporului român s-a dovedit reală și în cazul feudalismului, considerat astăzi ca produs organic al unor realități locale și mai puțin al unor influențe exterioare.

Unul din adevăratele puse în relief în mod pregnant în acești ani îl constituie rolul maselor populare ca făuritoare ale istoriei, ca și rolul marilor personalități ale evului mediu, conținîndu-se dimensiunile unor neobisnuite ale gândirii și acțiunii marilor conducători de stat și militari. Prin această prismă, mai mult decît oricînd în medievistica noastră, a fost reliefat acum rolul țărănilor ca principala forță a progresului social mult secole în urmă, păstrătoare a limbii și obiceiurilor străbune, scut al țării în vremele de restriște.

Un valoros cîștig al acestor ani este ounera într-o lumină reală a situației geopolitice a țării române în evul mediu, a faptului că poporul român a trebuit să facă față, de la începuturile existenței lui, la începuturile expansiunii, invaziilor populare migratorii și a statelor e-femere create de acestea, iar mai tîrziu tendințelor expansioniste ale unor mari puteri și imperii vecine. Fără această viziune, dealtfel, nu se putea înțelege pe deplin nîl vitalitatea și dinamismul poporului român, nîl capacitatea sa de a se menține în pofida vitregilor istoriei și nîl esența înșăși a dificultăților și piedicilor pe care a trebuit să le înfrîngem și care au frînat ascensiunea noastră pe calea progresului.

Marile înfăptuiri ale epocii moderne — opera proprie a poporului român

D.B. : Și istoriografia epocii moderne a cunoscut un proces asemănător sub impactul suferințelor și suferințelor 15 ani. Au fost puse în relief marile adevăruri ale istoriei noastre, evenimente înfăptuite atîtădată unilateral, într-o lumină falsă ori confuză, au fost prezentate în întreaga lor semnificație și însemnătate. Una dintre marile idei reliefate acum este aceea că, în pofida hotărîrilor dintr-o marie evenimente și înfăptuiri sînt opera proprie a poporului român, rodul unei conștințe a românilor de pretutindeni, ca făcîndu-și ideile lor comune a pururea vie în suferințele tuturor românilor. Și în același timp că toate aceste înfăptuiri sînt opera proprie a poporului român, rodul țării morale pe care și-a urmărit dreptele sale țeluri. Din această perspectivă s-au putut așeza în adevărată lor lumină : revoluția condusă de Tudor Vladimirescu și consecințele ei asupra desfășurării ulterioare a procesului de fărîmire a statului român modern ; anii revoluționari 1848-1849, caracterul unitar al revoluției pașoptiste, însemnătatea programului revoluționar din acel an pentru evoluția istorică ; patriotismul națiunii și clarviziunea

Istoria mișcării muncitorești — parte vie a istoriei patriei

Gh. U. : Și în ceea ce privește istoria mișcării noastre muncitorești din ultimii 15 ani au avut loc clarificări, nuanțări și reconsiderări conforme cu adevărul istoric. În primul rînd, istoria, luptele mișcării muncitorești au fost firesc integrate în contextul istoriei patriei, ceea ce a dat posibilitatea să se înțeleagă în întreaga sa amploare rolul jucat de clasa muncitoare și partidul

In chip precumpănitor, în acest deceniu și jumătate, medievistica română a pus accentul pe faptul că marile lupte ale poporului român au fost în același timp pentru dreptate și libertate socială și pentru independență și unitate națională. S-a pus astfel istoria în firescul ei, s-a subliniat rolul progresist al unor mari personalități, tocmai pentru că s-au pătruns de acest adevăr, și au intrat în istorie nu numai ca mari conducători de oști și buni gospodari, ci și ca reformatori care au înțeles că e necesar să asigure luptei pentru dobîndirea și menținerea independenței o bază social-politică cît mai largă, pentru că au înțeles să se identifice cu aspirațiile poporului. Nu pot încheia fără a evoca atenția acordată aceluiași adevăr care străbate întreaga istorie a poporului român, și a născut realizarea în firescul ei, în acest fel s-au născut observații bine multitudine de forme pe care a îmbrăcat-o lupta pentru unitate, etapele și însemnătatea cristalizării și dezvoltării unei viziuni conștințive de neam și spoi național.

În chip precumpănitor, în acest deceniu și jumătate, medievistica română a pus accentul pe faptul că marile lupte ale poporului român au fost în același timp pentru dreptate și libertate socială și pentru independență și unitate națională. S-a pus astfel istoria în firescul ei, s-a subliniat rolul progresist al unor mari personalități, tocmai pentru că s-au pătruns de acest adevăr, și au intrat în istorie nu numai ca mari conducători de oști și buni gospodari, ci și ca reformatori care au înțeles că e necesar să asigure luptei pentru dobîndirea și menținerea independenței o bază social-politică cît mai largă, pentru că au înțeles să se identifice cu aspirațiile poporului. Nu pot încheia fără a evoca atenția acordată aceluiași adevăr care străbate întreaga istorie a poporului român, și a născut realizarea în firescul ei, în acest fel s-au născut observații bine multitudine de forme pe care a îmbrăcat-o lupta pentru unitate, etapele și însemnătatea cristalizării și dezvoltării unei viziuni conștințive de neam și spoi național.

În acest cadru, într-o lumină nouă sînt reliefate semnificațiile marelui congres socialist din mai 1921, care a sfîrșit cu înfrîngerea și dezvolțarea anilor 1944, în conducerea procesului revoluționar care a dus la cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare și aliații săi. Istoriografia românească a înregistrat însemnate succese în abordarea și tratarea problematicii etapei construcției socialiste, recent rezultatele cercetărilor fiind sintetizate într-o substanțială monografie privind istoria României în anii socialismului.

Orizonturi noi — cercetărilor viitoare

D.P. : Climatul în care sînt desfășoară activitatea frontul nostru istoriografic este unul de lucru, de activă angajare pentru lămurirea trecutului nostru istoric și prezentului național. În ceea ce privește istoria veche a patriei, cercetătorii trebuie să-și îndrepte eforturile înspre realizarea unor sinteze care să dea o imagine de ansamblu a civilizației geto-dace în perioada clasică ; noi cercetări vor trebui să pună în lumină creația istorică și rolul dacilor liberi, legăturile lor cu lumea romană din provincie ; strălucitoarele eforturi se cer întreprinse pentru lămurirea secolelor V-VI, atunci cînd simbioza daco-romană extinsă la scara întregii țări dădece se desăvîrșește. Se face simțită nevoia unor sinteze privind raporturile autohtonilor cu populațiile în migrație, cu edificii statale temporare clădite de acestea, cu imperiul bizantin. Se cere mai amănunțit, unanimitatea de gândire și simțiri ce a legat într-un singur și hotărît mînunchi întreaga națiune română.

În acești ani au fost firesc considerate aprecieri false, unele de-a dreptul absurde, privind istoria modernă a patriei. În primul rînd ceea ce România, la începutul secolului nostru, putea fi socotită drept un stat imperialist, cînd, dimpotrivă, ea era obiectul politicii imperiale, o țară ce a suferit grav și îndelung de pe urma acestei politici. Datorăm tot acestor ani aprecierea că participarea României la primul război mondial nu a avut caracter imperialist, de cucerire și mărire teritorială, ci obiective juste, de eliberare națională, de salvagardarea a independenței sale.

E. S. : Activitatea medievistilor români ar trebui să se îndrepte spre cercetarea și mai aprofundată a caracterului original al feudalismului românesc, să pună astfel în lumină mai bine structurile de clasă ale societății românești. Credem că încă mai există „pete albe” în istoria veche a luptei de clasă, a rezistenței maselor de producători direcți față de conștințerea și unitate trebuie să etea de asemenea și în continuare în centrul atenției medievistilor români. În sensul de a fi aprofundate împrejurările și cauzele păstrării statului autonom al țării române într-o epocă în care în jurul nostru multe țări fuseseră transformate în provincii ; răsnetul în lumea europeană a luptei românilor, continuitatea strădănilor de unificare politică a teritoriului roma-

nesc ; permanența conștințelor unității de neam la români și rolul său în realizarea acestui țel fundamental al poporului.

D.B. : În fața specialiștilor istorici moderni a României se află un amplu cîmp de investigație ; se cer adîncite astfel studiile privind evoluția claselor și categoriilor sociale, ca și studiile de demografie istorică aflate încă la început. O sinteză referitoare la perioada Regulamentului Organic și alta privind revoluția pașoptistă ; o monografie amplă întemeiată pe noile izvoare realizate cu prilejul centenarului Independenței, dedicată cercuirii și menținerii neînrînării patriei ; o sinteză a istoriei politice din epoca modernă ar întregi în chip fericit realizările de pînă acum.

Gh. U. : Consider că se impune o concentrare mai mare a eforturilor în direcția studiilor problemelor actuale ale edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate. Trebuie studiate, de asemenea, cu mai multă conștință și aprofundare problemele majore ale lumii contemporane, marile mutații și transformări ce se produc în raporturile de forțe mondiale, aspectele privind realizarea unei unități de tip nou în mișcarea comunistă și muncitorească internațională, a unei noi ordini economice internaționale și a rolului promotori activi sînt României și Ceaușescu.

Desigur, spațiul nu ne-a îngăduit o cuprindere exhaustivă a tuturor realizărilor și preocupărilor istoriografice românești în ultimul deceniu și jumătate, „cartea de vizită” cu care se prezintă istoricii români la Congresul de la București fiind incomparabil mai bogată. Cu această zestre, pe lângă mîna purtătoare realune științifice ce încep azi cu dorința de a contribui la aprofundarea și îmbogățirea cunoașterii istorice și deopotrivă, la apropierea între oameni de pretutindeni, între popoare. Aceasta fiind, așa cum memorabil a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, suprema, nobila menire a istoriei.

Mosă rotundă realizată de Silviu ACHIM

(Urmare din pag. 1)

de-a pururi în calendarele noastre în prima duminică de după șase august al fiecărui an.

Zi de cînsire a memoriilor eroilor, de retrospectivă a drumului parcurs, de bilanț al prezentului și de ambițioase gândiri de viitor. Nicolae ca printre mineri nu ni s-a părut mai adevărată afirmatia că „munții” duc în spinare oamenii, și oamenii duc în spinare munții.

Sînt scafandri ai uscatului, oameni care știu să stăpînească măruntaiele munților, să facă roca prietenă, să se supună în fața vîntului lor, să scoabească adîncurile și să dea patriei piinea cea mai consistentă a energiei, căldura și care se intrupă în afirmatia că „munții” duc în spinare oamenii, și oamenii duc în spinare munții. Sînt scafandri ai uscatului, oameni care știu să stăpînească măruntaiele munților, să facă roca prietenă, să se supună în fața vîntului lor, să scoabească adîncurile și să dea patriei piinea cea mai consistentă a energiei, căldura și care se intrupă în afirmatia că „munții” duc în spinare oamenii, și oamenii duc în spinare munții. Sînt scafandri ai uscatului, oameni care știu să stăpînească măruntaiele munților, să facă roca prietenă, să se supună în fața vîntului lor, să scoabească adîncurile și să dea patriei piinea cea mai consistentă a energiei, căldura și care se intrupă în afirmatia că „munții” duc în spinare oamenii, și oamenii duc în spinare munții.

față de procedeele „classice”. La fel, brigadirii Laurențiu Kelemen, de 22 de ani mîner, sau tovarășii săi de breasla Gheorghe Drănuș și Ștefan Baciu, oameni cu care stăm de vorbă după ieșirea din școlă, Impreună cu inginerul Nicolae Volu, cel ce conduce din 1978 un complex de elev la liceul industrial minier — cel ce va deschide, prin profesunea pentru care se pregătise, cea de-a cincea generație de oameni ai cărbunului din aceeași familie — ne spune : „Datorită grijii partidului și statului, pe primul plan se află preocuparea pentru protecția omului și pentru continua îmbunătățire a condițiilor sale de lucru”. Un mare adevăr pe care ni-l confirmă la Lupeni inginerul Titus Costache, unul dintre

cel mai ardenți promotori al Introducerii sistemelor mecanizate în munca din subteran, adevărat „Iup al adîncurilor”, care, împreună cu lucrătorul minier Antoniu Duban — și acesta cu patru generații de înaintași în munca din subte-

ran — se preocupă necontenit să adapteze la condițiile Văii Jiului utilajele aduse din import, cu zeci de milioane de lei valută piesa, ori cele produse în întreprinderea de utilaj minier din Petroșani. „Astăzi — ne spune Titus Costache — minierul devine un om al tehnicii celei mai înaintate, școlit, politicatizat, capabil să stăpînească utilajele complexe”. Introducerea mecanizării. Cuvînt de ordine rostit la repetatele sfaturi cu

de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel ce a înscris în agenda sa din ultimii 15 ani șase vîrte de lucru în Valea Jiului. În 1966, în 1968, în 1972, apoi de două ori în 1977 și încă o dată în 1978, de cînd procesul de mecanizare a mi-

lărilor deschiderea de noi orizonturi, aici s-a decis vastul proces de modernizare a minelor pentru ca țara să primească din Valea Jiului nu doar 7-8 milioane de tone de cărbune — dintre care o bună parte cocsificabil — ci 15-16

milioane de tone, aport decisiv în efortul general pentru realizarea independenței energetice a țării noastre”. Un alt fapt caracteristic vîrteii din Valea Jiului, în ultimii ani, este creșterea de industrii pentru folosirea muncii feminine, pentru o nouă condiție de viață a soțiilor și fiicelor minierilor. La Vulcan, în urbea cea mai modernă din Valea Jiului, unde în ultimii ani s-au dat în folosință peste 6.000 de apartamente în

hotărîrî deschiderea de noi orizonturi, aici s-a decis vastul proces de modernizare a minelor pentru ca țara să primească din Valea Jiului nu doar 7-8 milioane de tone de cărbune — dintre care o bună parte cocsificabil — ci 15-16

milioane de tone, aport decisiv în efortul general pentru realizarea independenței energetice a țării noastre”. Un alt fapt caracteristic vîrteii din Valea Jiului, în ultimii ani, este creșterea de industrii pentru folosirea muncii feminine, pentru o nouă condiție de viață a soțiilor și fiicelor minierilor. La Vulcan, în urbea cea mai modernă din Valea Jiului, unde în ultimii ani s-au dat în folosință peste 6.000 de apartamente în

blocuri de confort citadin, de un an flinteză o întreprindere de confecții, așa cum mai funcționează una la Petroșani. La Lupeni s-a înființat o fabrică de mobilă, o țesătorie de mătase, iar la Petrița întemeiadu-se o altă fabrică de mobilă — toate folosind aproape în exclusivitate munca feminină. Valea Jiului se află în plin proces de termoficare, cerul se limpezește, vasta urbe cu zeci de kilometre de străzi și șosele se aliniază la exigențele viitorului. Totul pentru mineri, pentru calitatea muncii și pentru calitatea vieții lor.

La Întreprinderea de utilaj minier din Petroșani, înălțat director al colecțiilor muncitorești, Iosif Kelemen, fost lucrător de mină, ajuns inginer, și numit în postul de conducere a uzinei la vîrsta de 36 de ani, ne arată în ce constă uriașul efort de asimilare și de creare a utilajelor moderne cu care vor fi dotate toate minele din Valea Jiului : „Prin astfel de

mașini pe care le asimilăm și le adaptăm la condițiile specifice ale zăcămintelor din Valea Jiului, înșăși munca minierilor capătă un alt vînt și o nouă dimensiune umană. Așteptăm mult de la colaborarea dintre învățămînt și uzină, de la corpul profesoral al Institutului de mine din Petroșani, și chiar de la studenții care învață și lucrează alături de noi. Sînt căutări asidue și rezultate promițătoare. De la încercările timide de pînă în 1977, am trecut la ambiția de a crea utilaje puternice, complexe, care să răspundă exigențelor locului și oamenilor noștri.

Astăzi sîntem în stare, cu puterea pe care o are țara, cu inteligența ei tehnică, să facem totul, de la comble de excavare pînă la electronica aparatelor de comandă a utilajelor complexe pe care le trimitem oamenilor din subteran. Desigur, avem probleme destule cu care ne confruntăm”.
Îl reproduc pe Poporul de Universitar Aron Popa de

Apel pentru pace, interzicerea armelor nucleare, pentru dezarmare generală și totală

Ceremonia în memoria victimelor bombardamentului atomic de la Nagasaki

TOKIO 9 (Agerpres). — Simbătă s-a desfășurat la Nagasaki ceremonia în memoria victimelor bombardamentului atomic de la 9 august 1945. În prezența a 20.000 de persoane adunate în „Parcul Păcii” din Nagasaki, primul orașului, Hiroshi Motojima, a adresat un apel pentru pace, pentru interzicerea totală a armelor nucleare, pentru dezarmare generală și totală. „Capătatea de armament nuclear existentă în prezent în lume — a arătat vorbitorul — este suficientă pentru a extermina omenirea de mai multe ori, iar pericolul nuclear este în continuă creștere”, intrucit „conferința pentru dezvoltarea acestui tip de armament s-a intensificat”.

Ministrul sănătății a dat apoi citire mesajului adresat locuitorilor orașului Nagasaki de primul ministru, Zenko Suzuki, care a reafirmat cu acest prilej angajamentul țării sale, singura care a suferit de pe urma efectelor bombei atomice, de a depune eforturi pentru instaurarea păcii în lume.

La 11,02, ora locală, exact la aceeași oră la care s-a căzut asupra orașului bomba ucigătoare, au sunat toate sirenele și au bătat clopotele tuturor bisericilor, în semn de omagiu adus victimelor bombardamentului. Cel

Demonstrație la Londra împotriva amplasării de rachete nucleare cu rază medie de acțiune pe teritoriul Marii Britanii

CIUDAD DE MEXICO

DEZIDERATUL INFĂPTUIRII NOII ORDINI ECONOMICE INTERNAȚIONALE

subliniat de Congresul mondial al economiștilor

CIUDAD DE MEXICO 9 (Agerpres). — La Ciudad de Mexico s-au încheiat lucrările Congresului mondial al economiștilor. La sedința de închidere a luat parte președintele mexican, José Lopez Portillo.

Participanții au dezbătut probleme legate de dezvoltarea țărilor în curs de dezvoltare, de utilizarea resurselor de materii prime și folosirea forței de muncă. A fost analizat nivelul cooperării dintre țările în curs de dezvoltare, dintre acestea și statele

industrializate, subliniindu-se dezideratul infăptuirii noului ordin economic internațional. Au fost, de asemenea, discutate chestiuni legate de activitatea organizațiilor internaționale de credit.

La sfârșitul reuniunii a fost anunțată înființarea Asociației regionale latino-americane a economiștilor, care face parte din Asociația internațională a economiștilor. Președintele al acestui din urmă organism a fost ales Victor Urquidí (Mexico).

BEIJING

Manifestare consacrată aniversării a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent

BEIJING 9 (Agerpres). — În cadrul manifestărilor prilejuate de aniversarea a 2050 de ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent, Ambasada României din Beijing a organizat o conferință de presă.

Cu acest prilej, ambasadorul țării noastre la Beijing, Florea Dumitrescu, a prezentat pe larg condițiile socio-istorice și economice în care a luat ființă și s-a dezvoltat primul stat dac centralizat și independent, însemnând acest eveniment în contextul formării, continuării și afirmării poporului român, megargiei patriei noastre. Totodată, au fost evidențiate succesele remarcabile obținute de România în opera de edificare

a societății socialiste multilaterale dezvoltate, deosebi în ultimii 15 ani, de cînd în fruntea partidului se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. A fost relevată, de asemenea, continua dezvoltare, pe multiple planuri, a relațiilor dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză, dintre poporul român și poporul chinez, ca urmare a înțelțurilor și înțelegerilor dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și Huo Guofeng, președintele C.C. al Partidului Comunist Chinez, premierul Constituției de Stat al R.P. Chineze.

NICOSIA

RELUAREA NEGOCIERILOR INTERCOMUNITARE ÎN VEDEREA REGLEMENTĂRII PROBLEMEI CIPRULUI

NICOSIA 9 (Agerpres). — La Nicosia au fost reluate simbolic negocierile intercomunitare în vederea reglementării problemei Ciprului, negocierii ce fuseseră întrerupte la 22 iunie 1979. Sedința, la care au participat o delegație a comunității greco-cipriote, condusă de Gheorghios Ioannides, și o delegație a comunității turco-cipriote, condusă de Umüt Suleyman Onan, a fost prezidată de Hugo Göbbi, reprezentantul special al secretarului general al O.N.U. în Cipru.

La deschiderea reuniunii, Hugo Göbbi a dat citire unei declarații în care a afirmat că, în urma negocierilor, au fost reînnoite cele două părți ale acordului încheiat la 12 februarie 1977 și a celui semnat la 19 mai 1979 între reprezentanții celor două comunități din insulă. Declarația menționează totodată problemele privind aspectele constituționale și cele teritoriale asupra cărora s-a căutat de acord anterior între părți, după care enumeră punctele ce vor fi examinate în cursul noii serii de convorbiri. Intre acestea figurează adoptarea de măsuri

practice de către cele două părți pentru promovarea bunăvoinței și încercării reciproce și revenirea la condițiile normale de viață în insulă, aspectele constituționale și teritoriale ale problemei.

În cursul unei conferințe de presă, înaintea Nicosia după sedința inaugurată a noii runde de convorbiri intercomunitare, președintele Ciprului, Spyros Kyprianou, și-a exprimat speranța că actualele negocieri vor conduce la inițierea unui dialog substanțial pentru a se găsi o soluție echilibrată și permanentă a problemei Ciprului.

AGENTIILE DE PRESĂ - pe scurt

VIZITA. Primul ministru al R.C. Guyana, Linden Forbes Burnham, a primit delegația guvernamentală a R.P.D. Coreene, condusă de vicepremierul Kim Gyong Ryon, care se află în vizită la Georgetown. Cu acest prilej — relatează agenția A.C.T.C. — șeful guvernului guyanez a exprimat sprijinul deplin al țării sale față de cauza dreptății a poporului coreean și de propunerile juste ale R.P.D. Coreene cu privire la reunificarea pașnică și independentă a Coreei.

ACTE DE VIOLENȚĂ LA BELFAȘ. Capitala Italiei de Nord a cunoscut, în noaptea de vineri spre sâmbătă, cele mai grave acte de violență din ultimii ani. Doi adolescenți și-au găsit moartea și alți trei au fost grav răniți în cursul unor schimburi de focuri din cartierele catolice ale orașului. De asemenea, un soldat britanic a fost ucis accidental, în timp ce participa la stingerea unui incendiu provocat de grupările extremiste.

simbătă, Adunării Naționale Consultative (Majlisul) în fruntea de prim-ministru pe Mohammad Ali Rajai, ministrul educației, a anunțat postul de radio Teheran, reluat de agențiile Reuter și Associated Press. Majlisul urmează să se pronunțe săptămîna viitoare asupra candidaturii propuse.

DECES. Generalul Yahya Khan, fost președinte al Pakistanului, a încetat din viață, la Rawalpindi, în vîrstă de 83 de ani. El a deținut funcția de șef al statului între anii 1969 și 1971.

PREMIER. Președintele Iranului, Abolmhasan Banisadr, l-a propus,

CARACAS

Deschiderea lucrărilor celui de-al VI-lea Congres al P. C. din Venezuela

CARACAS 9 (Agerpres). — S-au deschis lucrările celui de-al VI-lea Congres al Partidului Comunist din Venezuela, la care participă peste 300 de delegați, precum și oaspeți de peste hotare. Partidul Comunist Român este reprezentat de tovarășul Valter Roman, membru al C.C. al P.C.R. Congresul dezbate probleme legate de situația politică internă și de întărirea pe mai departe a rîndurilor partidului și a unității forțelor democratice, aspecte ale situației internaționale și regionale.

Raportul la congres a fost prezentat de Jesus Faría, secretar general al P.C. din Venezuela.

BAGDAD

Convorbiri economice româno-irakiene

BAGDAD 9 (Agerpres). — O delegație a Ministerului Industriei Construcțiilor de Masini condusă de Alexandru Roșu, adjunct al ministrului, care a efectuat o vizită în Irak, a fost primită de Saadoun Ghaidane, viceprim-ministru al guvernului irakian, ministrul transporturilor și comunicațiilor, Taher Tawfik, ministrul industriei și resurselor miniere, și Abdul Wahab Mahmoud Abdullah, ministrul irigațiilor, și a avut convorbiri cu miniștrii adjuncți și președinți ai unor organizații economice de stat. Au fost examinate stadiul schimburilor comerciale și cooperării economice, precum și căile și posibilitățile de dezvoltare continuă a acestora, potrivit hotărîrilor adoptate la recenta sesiune a Comisiei mixte comerciale și de cooperare economică și tehnică româno-irakiană, care a avut loc la București.

Agendă economică internațională

Agravarea recesiunii economice în Canada

OTTAWA 9 (Agerpres). — Recesiunea economică se agravează în Canada. Potrivit datelor furnizate de Ministerul Industriei și Comerțului, în primul trimestru al acestui an capacitățile de producție ale țării au fost utilizate numai în proporție de 86,2 la sută, ceea ce reprezintă cu 1,2 la sută mai puțin decît în decembrie 1979. Situația cea mai gravă în comunicatul privind se înregistrează în industria prelucrătoare.

Deficitul balanței comerciale externe a Italiei

ROMA 9 (Agerpres). — Deficitul balanței comerciale externe a Italiei în primele cinci luni ale acestui an a atins cifra astronomică de 6.782.500.000 lire, a anunțat, la Roma, Institutul central de statistică. În comunicatul Institutului se precizează că, în perioada ianuarie-mai a.c., exporturile italiene au scăzut cu 3,8 la sută în comparație cu aceeași perioadă a anului 1979.

SĂRBĂTOAREA NAȚIONALĂ A REPUBLICII ECUADOR

Excelenței Sale
Domnului JAIME ROLDOS AGUILERA
Președintele Republicii Ecuador

QUITO
Cu ocazia sărbătorii naționale a Republicii Ecuador, îmi este deosebit de plăcut de a vă adresa calde felicitări și cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, de progres și prosperitate poporului ecuadorian prieten. Sint încredințat că relațiile de prietenie și colaborare între țările noastre vor continua să se dezvolte, în interesul popoarelor române și ecuadorian, al cauzei păcii, înțelegerii și colaborării internaționale.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Republicii Socialiste România

Ecuadorul, prima țară latino-americană care s-a eliberat de dominația colonială, sărbătorește astăzi 171 de ani de la proclamarea independenței.

Pină de curînd, Ecuadorul era cunoscut în lume ca mare exportator de banane, produs care ajunge să reprezinte două treimi din volumul vânzărilor externe. Bananele, alături de cafea, cacao, lemnul de plută, furnizau aproape toate veniturile în devize.

Speranțele de dezvoltare ale Ecuadorului au primit, în ultima vreme, un neașteptat impuls local într-o zonă unde progresul a pătruns cel mai puțin. Este vorba de regiunea situată la est de lanțul Anzilor, făcînd parte din bazinul Amazonului, unde s-a identificat un uriaș strat petrolifer, descoperire care avea să restructureze fizionomia economică a țării, deschizîndu-i noi perspective de dezvoltare.

În vederea utilizării acestei bogății în interesul național, au fost luate o serie de măsuri: crearea Corporației petrolere ecuadoriene de stat (C.E.P.E.), naționalizarea bunurilor societății transnaționale „Gulf Oil”, construirea unor mari rafinării de petrol și altele. Veniturile substanțiale obținute din exportul petrolului sint folosite în tot

mai mare măsură pentru propulsiunea altor ramuri, atît de industriei extractive — în afară de petrol, subsoiul ecuadorian mai adăpostește însemnate rezerve de fier, cărbune, cupru, aur și alte minerale utile — cît și de celei prelucrătoare. Actualul plan de dezvoltare prevede, totodată, sporirea producției de energie, pe șir modernizarea agriculturii, îmbunătățirea sistemului de învățămînt și a asistenței sociale.

Opinia publică din țara noastră urmărește cu simpatie eforturile poporului ecuadorian pentru progres economic și social. Legate prin afinități de limbă și cultură, România și Ecuadorul întrețin relații prietenești de colaborare ce cunosc un curs mereu ascendent. Momente de deosebită însemnătate în evoluția pozitivă a acestor relații le-au constituit vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Ecuador, în 1973, precum și dialogul la nivel înalt româno-ecuadorian de la București, din 1975. Înțelegerile convenite, Declarația solemnă comună semnată, celelalte documente și acorduri realizate au deschis perspective ample extinderii raporturilor dintre România și Ecuador, corespunzător intereselor reciproce, ale cauzei păcii, înțelegerii și progresului în lume.

VIAȚA ÎN COSMOS

● 4-5 kilometri pe zi de „mers” pe bandă rulantă ● „Pîmbări” cu bicicleta ergometrică ● „Intîlniri” cu familia și artiștii preferați ● Concerte speciale

MOSCOVA 9 (Agerpres). — Referindu-se la starea sănătății cosmonauților Leonid Popov și Valeri Rîuman, după o activitate exercitată de patru luni, doctor în medicină Anatoli Egorov, șeful grupului de medici care se ocupă de echipajul actual al stației orbitale „Salut-6”, relevă că teste efectuate periodic la 10-12 zile indică o înaltă capacitate de lucru, precum și faptul că cei doi se simt bine.

Pentru menținerea sănătății echipajului s-a stabilit un complex de măsuri profilactice, un regim optim de odihnă și muncă. Alimentarea se face de trei ori pe zi, durata mesei fiind de 2 ore în total. Timp de 2 ore și 20 de minute, cosmonauții fac zilnic exerciții fizice. De pildă, norma zilnică de „mers” pe bandă rulantă este de 4-5 kilometri. În afară de aceasta, programul prevede și „pîmbări” cu bicicleta ergometrică. Normele după care se stabilesc exercițiile depind de starea sănătății fiecăruia din membrii echipajului. Ziua de muncă este urmată de 9 ore de somn.

În afară de aceasta, pentru a se asigura o bună stare psihică, cosmonauții au în fiecare săptămînă „intîlniri” cu familia, cu artiștii preferați, cu diverse personalități. Pentru ei se transmit concerte speciale, iar fiecare navă cosmică automată le aduce la bordul lui „Salut-6” noi înregistrări magnetice fono și video.

Întregul complex de măsuri echilibrate are ca scop menținerea ambii cosmonauți a unei înalte capacități de muncă, necesară pentru executarea întregului program, ca și antrenamentul de care au nevoie pentru executarea operațiunilor de reîntoarcere pe Pămînt.

REALTĂȚI ÎN LUMEA CAPITALULUI

„Egalitatea șanselor” în impasul unor flagrante inegalități

În ultima vreme, anumite publicații din Occident se dovedesc deosebit de preocupate de problema drepturilor omului. Dar, cum se poate observa, deși sub privirile unor ziaristi occidentali se desfășoară panorama unor întîmplări care pun în lumină atîtîndu înumanitatea, lipsa de respect pentru năzuiele elementare ale păturilor neprivilegiate, ele s-au specializat în a căuta în alte părți „cazuri”, ignorînd tocmai încălcările flagrante, la ele acasă, ale drepturilor omului. Desigur, drepturile omului constituie un imperativ mereu actual, cu condiția ca ele să fie exact definite, în întreaga lor complexitate de valențe și priorități fundamentale, abordate dintr-o nobilă perspectivă și preocupare umanitară, fără a fi transformate într-un slogan demagogic, propagandistic. A vorbi cu sinceritate și credibilitate de drepturile omului înseamnă, nu încapă în doială, a pune în primul plan al preocupărilor pe cele fundamentale: dreptul la viață, la pace, la muncă, la existență cinstită, la odihnă, la educație, la afirmarea vocației fiecărui membru al societății.

Dacă toate acestea ar fi reținute cu atenție și li s-ar acorda prioritatea meritată, o anumită presă, tentată să dea lecții altora, ar dispune, fără îndoială, de suficient material pentru a-și umple coloanele, culegînd fapte — de interes imediat și arzător pentru cititorii săi — din imediata apropiere a propriilor ei reporteri.

Iată un exemplu: s-a făcut și se face mult caz de egalitatea șanselor, de libertatea tinerilor în a-și alege o meserie sau profesie. Numai că, realitate, apelînd la limbajul sec, dar neechivoc al cifrelor, unele sondaje statistice relevă că această egalitate este mai mult decît precară. Recent, o temă, carecum ignorată — sansete de scolarizare și instruire ale copiilor proveniți din diferite medii și categorii sociale — a focalizat atenția unor instituții de specialitate.

Intr-o anchetă efectuată de Oficiul de cercetări asupra școlarizării, publicată la Dortmund (R.F.G.), se relevă că „din zece copii de muncitori, numai unul reușește să devină în prezent elev de liceu”, situație confirmată și de un sondaj realizat de Oficiul federal de statistică din Wiesbaden. În rîndul a 200.000 de familii, care atestă că „doar 9,4 la sută din copii muncitorilor intră în liceu”.

Concomitent, ziarul „STUTTGARTER NACHRICHTEN” prezintă: „Copiii de muncitori sint defavori-

Singura certitudine: incertitudinea zilei de miine

„Problema cea mai gravă, cea mai urgentă a țărilor occidentale” — astfel se califică în cotidianul german „Zeitung” șomajul, fenomen ce afectează milioane, zeci de milioane de oameni apti de muncă. 15.200.000 șomeri în 1975, aproape 17.000.000 șomeri în 1979, iar pentru acest an se scontează pe 20-22 milioane șomeri. Aceste date furnizate de O.E.C.D. pentru cele 24 țări capitaliste industrializate care fac parte din organizația relevantă o dinamică fără precedent a acestui fenomen, prezent, fără excepție, în toate țările capitaliste și în rîndurile tuturor categoriilor sociale și de vîrstă. Cauzele? Buletinul informativ vest-german „Sozial-Report”, ce publică graficul alăturat al șomajului pe anul 1979 în țările Europei occidentale, le caută în automatizarea producției, încetinirea creșterii economice și chiar în explozia demografică — fără a menționa însă adevărata cauză, cea fundamentală, care este modul de producție capitalist însuși.

Departamentul de elemente accidentale, de conjunctură, șomajul este organic legat și generat de chiar structurile economice capitaliste, încapabil de a asigura tuturor membrilor societății drepturile umane cele mai elementare, cum ar fi dreptul la muncă — condiție indispensabilă pentru asigurarea materială a vieții, pentru realizarea plenară a personalității individului și integrarea armonioasă în societate.

Față de situația de anul trecut, așa cum o prezintă graficul, procentul șomajului a înregistrat și în acest an creșteri substanțiale. Astfel, de pildă, în R.F.G. el a sporit la 4,2 la sută, în Franța la 6,7 la sută, în Marea Britanie la 5,7 la sută. Conform unor calcule de perspectivă efectuate de specialiști din patru țări — Franța, Marea Britanie, Italia și R.F.G. — din înțalțata Universității din

Paris. În următorii cinci ani, numărul șomerilor în aceste țări va atinge 8 milioane, față de 5 milioane în prezent. Astfel, prognozele nu fac decît să confirme că, pentru a relua o expresie a ziarului citat, pentru mulți oameni ai muncii singura certitudine este... incertitudinea zilei de miine.

M. SASĂRMAN

Din rațiuni economice...

Un „fapt divers”, relatat de săptămînalul „Nouvel Observateur”, Bernard Villeneuve era mecanic de întreținere la întreprinderea „Cristalleries et Verrieres Reunies” din Chalis-le-Roi, Franța. Meserie grea, care impune intervenții rapide la suprafețele inferioare de preparare a sticlei. Dar Bernard o îndeplinea treptat. Cu toate acestea, în vara anul trecut a fost concediat, împreună cu alți 230 de muncitori. „Din rațiuni economice”, cum suna laconic și cu multă degajare formula utilizată de patroni. Pentru Bernard, care lucra de 13 ani la întreprinderea amintită, șocul a fost dur. Dar nu s-a resemnat. A căutat altă cale de ieșire din situația deosebit de dură în care se afla. Într-un loc de muncă în întreaga regiune. Intre timp s-a înscris la un curs de reciclare în specialitatea de electromecanic. A trecut cu bîne testul obligatoriu, pe care l-a susținut împreună cu alți 60 de șomeri pentru numai 20 de locuri... A început chiar reciclarea, dar s-a oprit, neavînd cunoștințe suficiente în domeniul matematicilor. Și nu s-a mai dus la cursuri.

După șapte luni de șomaj, Bernard Villeneuve și-a pus capăt zilelor. În scrisoarea lăsată a arătat că nu mai putea suporta ideea de a trăi pe seama muncii soției, nu mai putea accepta umiltăția de a se simți „inutil”. Încă o tragedie personală ale cărei cauze nu pot fi estomate în formulări atît de vagi și nebuloase: „din rațiuni economice”.

G. BONDOR

Chenar de duminică

Decalaje și... progres

E greu, foarte greu să prevezi trecutul. Cu viitorul e mai simplu: se face anticipații, se elaborează „scenarii” sau ipoteze, iar pe urmă, peste cîteva sute de ani, dacă nu se confirmă prognozele, autorul lor stă liniștit, chiar foarte liniștit, și nu răspunde la telefon contestatorilor. În timp ce este mult mai complicat a descifra ce s-a petrecut sau a interpreta corect prezentul, care se transformă necontenit și instantaneu în trecut.

Cazul d-lui Hermon Kahn confirmă cele de mai sus. D-sa este de profesie viitorolog, conduce Institutul Hudson, sub a cărui egidă a apărut un ciclu de lucrări „Perspectiva omenirii”. Cu viitorul, treaba merge bine, nu s-au înregistrat nici un fel de reclamații din partea cetățenilor anilor 2.500 sau 3.000. Ambiguitățile, dubiile și confuziile încep cu trecutul și prezentul.

Afirm, astfel, că în lumea de azi există o mare, preasfîntă și binecuvîntată forță a progresului: decalajele economice. Cu viitorul, d-lui viitorolog, marile decalaje dintre țările bogate și cele sărace nu constituie un aspect negativ al contemporaneității, ci, dimpotrivă, un factor pozitiv, sau, cu cuvintele d-sale, „unul din factorii stimulativi ai creșterii economice”, „un motor de bază al creșterii”, „o încălțare spre progres”, „un impuls” și „o provocare pozitivă” pentru țările sărace.

Di. viitorolog a sesizat cu multă perspicacitate esența situației — ceea ce afectează țările în curs de dezvoltare nu sint spolierea resurselor, discrepanțele precurilor mondiale, aneemia creditelor, neînțelegerea tehnologică, inexistența cercetării, penuria cadrelor; toate acestea sint aspecte mărginașe, ceea ce lipsește țărilor sărace este „excitantul” care să le dinamizeze. Ca să scapi de sărăcie trebuie, bineînțeles, să fii sărac; un bogat nu se poate elibera de sărăcie fiindcă nu o are — iată o logică imitabilă.

În aceeași logică se înscrie preocuparea grîjii cu nu cumva, doamne fereste, acest inductor de ambiție să dispară sau să se atenuze. Ar fi, desigur, o mare nenorocire: dacă țările sărace ar depăși decalajele și ar deveni țări bogate, atunci ar rămîne fără stimul incitatorii și, deci, s-ar menține sărace. Logic, nu ?

De aceea, în concepția viitorologică (virgulă) kahnistă ideea edificării unei noi ordini economice este taxată ca periculoasă; dacă problema unei noi ordini va fi menținută în actualitate, „efectele disjunctive, pînă acum inofensive, vor deveni antiproducative”.

Iar pentru precizarea deplină a lucrurilor se arată că țările occidentale dezvoltate „nu o vină că țările rămase în urmă încearcă abia acum să se angajeze pe calea industrializării” — ceea ce este o exprimare extrem de politicoasă, fiind cunoscută, de fapt, sălbăticia hămesită cu care fostele colonii, în general țările dependente, și-au jefuit de resurse metropolele și protectorii imperiali, aducîndu-le la ruină. Ca urmare, nefiind responsabile, „țările dezvoltate trebuie să respingă redistribuirea avutului din programul noi ordini intrucit nu are nici o justificare autentică”. Tot ceea ce se cere este „perpetuarea sistemului actual, cu singurul amendament de a considera decalajele ca impuls al progresului”. Retetele ce s-ar putea extinde și în medicină — să fie vindicate pacienții cu condiția de a-i considera melodia drept factor de sănătate.

Di. Kahn are, să recunoaștem, o gîndire foarte logică, deși ideile sale nu par chiar atît de proaspete. Concepții asemănătoare au mai germinat și prin alte capete, e drept ockerice cu simbolica și tradiționala cască albă de plută.

Dar asta se întîmpla mai demult, în trecut.

Iar trecutul nu poate fi prevăzut prin viitorologie.

N. CORBU